

Cinkarna

Poština plačana pri PTT enoti v Celju

KUJIZNICA E. KARDELJA
MUZEJSKI TRG 1A
63000 CELJE

Pred nami je referendum o osebnih dohodkih

Smo tik pred izvedbo referenduma, na katerem se bomo odločali o samoupravnih aktih iz področja nagrajevanja. Kolektiv Cinkarne je že v razpravi in pri sprejemanju samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev čistega dohodka, sredstev za OD in skupno porabo, pokazal polno zrellost ter potrdil, da je skrajni čas, da se to občutljivo in za vsakogar izredno pomembno področje nagrajevanja dokončno uredi v skladu z našo že uveljavljeno organizacijo dela in poslovanja.

V javno razpravo, ki se je pričela 28. marca letos, so bili, čeprav s precejšnjo zamudo podani naslednji samoupravni akti:

- Osnutek pravilnika o delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo
- Analitična ocena del in nalog (indeksna razmerja)
- Seznam merilnih mest
- Seznam meril
- Razpredelnica ponderjev posameznih meril

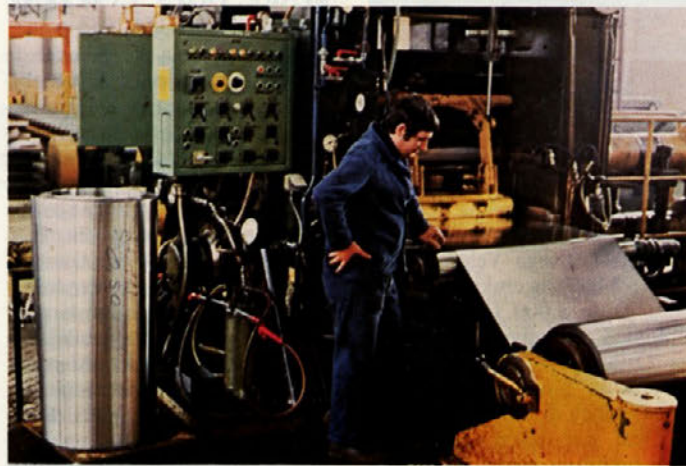
O vzrokih kasnitve priprave aktov za javno razpravo smo že pisali, saj je bilo potrebno opraviti vrsto usklajevanj, ki so jih narekovali predvsem marsikje premalo dorečeni opisi del in nalog ter neuskajane in večkrat tudi nesorazmerno »bogate« analize del, kar se ni skladalo z dejanskim stanjem v delovni organizaciji.

Politično strokovna koordinacija je na svoji seji 25. marca 1983 podprla začetek javne razprave, se opredelila do predlaganih rokov poteka razprave in sprejela tudi stališča, ki obvezujejo vse samoupravne, družbeno-politične in vodstveno-strokovne dejavnike, da se intenzivno vključijo v potek javne razprave in zagotavljajo maksimalno zmernost, realnost in objektivnost pri zahtevah in sugestijah posameznikov ali skupin, ki jih bodo uveljavljale.

Omejeni skozi možnost povečanja dohodka (pomanjkanje surovin iz domačega in tujega trga), možnosti delitve v odnosu na stroge kriterije družbenega dogovora o razporejanju in delitvi dohodka, OD in skupno porabo, bomo lahko delili le

toliko sredstev, kot jih bomo z našimi posameznimi in skupnimi naporii ustvarili.

Prav zato velja poudariti, da sama zahtevnost del in nalog, izražena v indeksnih razmerjih, še daleč ni merilo za višino osebnega dohodka posameznih izvajalcev, saj bodo v bodoče na podlagi kriterijev po mernih mestih resnično lahko »zaslužili« več tisti, ki bodo dosegli boljše delovne rezultate od povprečnih in seveda manj tisti, ki malo doprinašajo k našim skupnim rezultatom.

Notranjost obrata nove valjarne

O teh merilih bodo odločali delavci preko svojih delegatov v delavskih svetih tozdi in DSSS.

Dosedanji potek javne razprave o osnutkih aktov, ki pa se je šele dobro pričel, lahko strnemo v naslednje ugotovitve:

- Zelo malo je pripomb, ki zadevajo tekstualni del osnutka Pravilnika o delitvi sredstev za OD in skupno porabo, ker razpravljalci v ogromni večini razpravljajo o analitični ocenitvi del in nalog

- V veliki meri je čutiti subjektivnost pri analitični ocenitvi, saj pripombe pretežno zahtevajo zviševanje indeksnih razmerij, le malo pa je primerov kritike, po kateri naj bi se posamezna dela ovrednotila nižje od predlogov ocenitve

- Na zborih je opaziti, da mnogi delavci zelo dobro poznajo kvaliteto dela svojih vodij, saj

so bile izrečene že dosedaj ocene, da posamezni vodje ne opravljajo del v skladu z opisi del, so nedisciplinirani in pogosto odhajajo z delovnih mest, čeprav za to ni nobene službene potrebe. To oceno ne gre generalizirati, čeprav je bila na posameznih delnih zborih jasno poudarjena.

- V posameznih službah DSSS je opazen precejšen nemir, saj delavci v teh službah, ki se po zahtevnosti del med seboj primerjajo, trdijo, da so posamezne službe »favorizirane« nasproti drugim, ipd.

jo del in nalog, čeprav tudi od njih pričakujemo dodatne pripombe in predloge.

Če dosedanje ugotovitve strnimo, ne moremo mimo dejstva, da bodo nove ocenitve zahtevale znatno povečanje dodatka za delovno dobo, zato je prav, da ne le sami povečamo napore za doseganje boljših rezultatov dela, ampak tudi nastopimo proti tistim posameznikom, ki jim ni mnogo mar za delo in položaj DO, temveč znajo na že znane načine uveljaviti svoje »pravice, ki zadevajo nagrajevanje«

Ob koncu še to: Iz prakse vemo, da ni mogoče izdelati in sprejeti aktov s področja nagrajevanja tako, da bi bili z njimi zadovoljni vsi (kar je človeško in zato tudi razumljivo), vendar trdimo, da ni razlogov, da velika večina kolektiva ne bi ugotovila, da gre za izredno zahteven, strokovno dokaj dognan projekt, ki skuša odpraviti dosedanje, že dokaj preživle rešitve, ki ne zagotavljajo nagrajevanje delavcev po dejansko vloženi delu, zato prav gotovo pozitivni izid referendumske odločitve ni dvomljiv.

Opomba: V nadaljevanju nekaj več o razporejanju delavcev na dela in naloge.

Leopold Slapnik

- Tozdi, zlasti proizvodne dejavnosti ne kažejo večjega nezadovoljstva z analitično ocenitvi-

PRVOMAJSKI UTRINEK

*Utrne se misel hvaležna,
ko čutimo stisk roke močan,
vsa leta za nami: groba in nežna
rodila čudovit so vsakdan.
Zastave revolucije iz temačnih dni,
plapolajo v vetru pomladnem.
Sliši se pesem milijonov ljudi,
združenih v koraku paradnem.
Za včerajšnji, današnji in jutrišnji dan,
za delovni praznik, za otroški smeh,
delavčev cilj je trdno izklesan:
Vsi gremo po še lepših poteh ...*

Amadeo Dolenc

Sindikati sredi dogajanj

Delo izvršilnih odborov Konference je bilo v tem času zelo zahtevno. Ne samo glede na število ekonomskih in socialnih vprašanj, ki so se pojavljala v naši DO, temveč tudi zaradi objektivnih družbeno ekonomskih in političnih razmer.

Na letnem sestanku Konference OOZS 24. marca je bilo v razpravi poudarjeno precej problemov, v katere se bo moral sindikat aktivno vključevati in sicer: družbena prehrana v DO, rast življenjskih stroškov, povečevanje fizičnega obsega proizvodnje. Na tem sestanku pa je

bil sprejet tudi program dela (v nadaljevanju) ter finančni načrt.

Nekatere osnovne organizacije po tozdih so se aktivno vključile v obravnavo ter izdelavo predlogov za odlikovanja ter priznanja, ki jih je obravnavala komisija pri IO konferenca.

Sindikati se bo aktivno vključil v izvedbo javne razprave o predlogu zakona o pokojn. invalid. zavarovanju, v mesecu maju pa v evidentiranje delegatov za nove volitve v samoupravne organe.

D.Z.

Delovno predsedstvo

Na letni seji izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Cinkarne so člani razpravljali predvsem o stimulativen nagrajevanju, krepitvi socialne varnosti in težavah s priskrbo surovin.

Sistem nagrajevanja je v sedanjem času destimulativen in gre na račun solidarnosti. Novi akti o delitvi osebnih dohodkov so zahtevali mnogo časa in strokovnosti, z uveljavitvijo teh pa bi v praksi lahko končno prišli do tega, da bi mogli izmeriti vsako delo delavca ali skupine. V skupnih službah še vedno ni izdelanih normativov. Občasno nekateri nimajo dela iz vrste objektivnih razlogov. Zato mora sindikat dati podporo in tudi skrbeti za premeščanje delavcev tja, kjer je delo, tako da bi to postala stalna praksa. Podprl je tudi stališče, da se morajo v delovni organizaciji čimprej ustanoviti dela za delovne invalide.

Sindikati se je zavzel za krepitve socialne varnosti v takšni meri, da osebni dohodek za najenostavnejše delo ne bi bil manjši od 8.000 din mesečno.

Spregovorili so tudi o težavah v preskrbi s surovinami, kjer je

najbolj kritična Kemija Celje zaradi dvomljivih dobav. Lani je bilo od Titovega Velesa obljubljeno 8.000 ton cinka, dobili pa smo ga le 4.000 ton in še to polovico za konvertibilne devize. Ostaja še odprto vprašanje, koliko ga bomo od domačih dobaviteljev dobili letos.

Tisto, kar delavce še žuli, je tudi prehrana med delom in ta je, so ugotovili, v starem delu Cinkarne precej slaba. Opozorili so na slabo kadrovsko strukturo delavcev, zaposlenih v družbeni prehrani. Potrebno je zagotoviti topli obrok delavcem v nočni in nedeljski izmeni.

Prvič so na letni konferenci spregovorili tudi o vlogi sindikata kot nosilca vseh aktivnosti v samoupravnem in družbenopolitičnem življenju. Mnenje pa, da se morajo izvršni odbori bolj obrniti članstvu, to je delavcem, da le-ti začutijo probleme v svojem okolju, ni novo. Tovariš Nikolič iz Titanovega dioksida je poudaril, da vloga sindikata v naši delovni organizaciji ni tisto kar mislimo. Vedeti moramo, da ima sindikat pomembne naloge kot so krepitev samoupravljanja, izboljšanje gospodarjenja, uveljavljanje delitve po delu, prizadevanje za razvoj družbenega in osebnega standarda ter krepitve

ljudske obrambe in družbene samozaščite v delovni organizaciji. Vloga sindikata pa prav gotovo ni v nakupovanju komercialnih predmetov za prodajo in vstopnic za komercialne prireditve, razen, če gre za sindikalni popust.

Lahko bi sejo, ki je bila nekaj dni kasneje v skoraj enaki sestavi, ocenili kot nadaljevanje letne konference, saj so spregovorili o pomembnih vprašanjih vključevanja družbenopolitičnih organizacij v javni razpravi, o aktih delitve osebnih dohodkov in v pripravo volitev v samoupravne organe v maju mesecu.

Ocenili so, da se vodje služb in direktorji tozdov s skupinovodji ali obratovodji, razen nekaterih izjem, ne vključujejo v delo samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij ter se v nekaterih akcijah obnašajo zelo neodgovorno.

M. G.

PROGRAM DELA KONFERENCE OOZS CINKARNE CELJE ZA LETO 1983

Program dela konference je zasnovan na nalogah, ki temeljijo predvsem na preverjanju naših sposobnosti pri uresničevanju sprejetih stališč za nadaljni razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja ter položaja delavcev v njem. Program dela zajema vsa tista bistvena področja, za katere smo v sindikatih posebej odgovorni.

Izvajalci oziroma nosilci nalog so predvsem IO konference in vse osnovne organizacije sindikata v tozdih in DSSS. Rok: stalna naloga.

1. Razvoj in utrjevanje delovanja delegatskih odnosov. Krepiti moramo aktivnost temeljnih delegacij, predvsem njihovo boljše povezanost z delegatsko bazo. Zahtevali bomo pri njihovi aktivnosti pomoč vseh subjektivnih sil, predvsem pa strokovno pomoč preko strokovnih služb in poslovnih organov.

2. Uveljavljali bomo cilje in naloge politike gospodarske stabilizacije, spremljali učinke gospodarjenja ob periodičnih obračunih. Rast dohodka mora biti predvsem odvisna od dviga produktivnosti.

3. Vso pozornost bomo posvetili uveljavljanju načel delitve po delu in rezultatih dela.

4. Večjo pozornost bomo posvetili boljši izrabi delovnega časa in večji disciplini, ki je tudi pogoj za pridobivanje večjega dohodka.

5. Stari delovni prostori, izrabljene delovne priprave v neka-

terih obratih objektivno pogojujejo težke delovne pogoje. To ima za posledico veliko število delovnih invalidov, pogosta obolenja itd. V okviru tega področja moramo doseči izboljšanje pogojev delavcev, skrbeti za varno delo ter se angažirati v to, da bo čim manj bolezenskih izostankov, ki so v velikem številu prisotni v celotni DO.

6. Ustvarjati moramo takšne delovne pogoje in doseči takšne delovne učinke, da bo vsak delavec imel z rednim delom zagotovljene minimalne življenjske pogoje.

7. Večjo skrb moramo nameniti delovnim invalidom ter jih v okviru možnosti razporediti na takšna delovna opravila, ki ustrezajo njihovim delovnim sposobnostim.

8. Skrbeti bo treba za to, da delavci v čim večji meri preživijo svoj letni oddih na organiziran način, zdravstveno šibkim pa zagotoviti preživljanje dopusta oz. zdravljenje v zdraviliščih.

9. V večji meri bo treba skrbeti za to, da bo organizirana zdrava in kalorična ter topla prehrana med delom.

10. Še večjo pozornost bo treba posvetiti športno - rekreativni dejavnosti ter kulturnemu udejstvanju vseh delavcev. Da bomo to dosegli bo potrebno v večji meri poživiti delo komisij.

11. Treba bo okrepiti delo OOZS v tozdih in delovni skupnosti ter krepiti delo sindikalnih oz. samoupravnih skupin. Da bomo to dosegli, bo moral IO konference stalno spremljati delovanje osnovnih organizacij ter jim pri tem nuditi vso pomoč. Še vnaprej bo potrebno skrbeti za usklajevanje dela. Zato bomo še nadalje skrbeli zato, da ne bi prišlo do kakršnegakoli zapiranja znotraj tozdov oz. do pojavljanja interesov in želja, ki niso enotne in skupne za vso delovno organizacijo. Samo enotni bomo kos vsem nalogam.

12. V večji meri pa bomo skrbeli za to, da se bo poostriala odgovornost na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite. Treba bo v večji meri aktivirati delo komitejev za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito v tozdih in delovni skupnosti.

Aforizma

V sedanji situaciji še meteorologi točno ne vedo - kam veter piha

Mnogi študirajo Marxa samo zato - da bi lažje prišli do kapitala

V OZD se še vedno srečujemo z zastarelo miselnostjo, da sta vzgoja in izobraževanje predvsem namenjena otrokom in mladini. In če je že osvojena miselnost, da je izobraževanje tudi za odraslega človeka - delavca potrebno, da se mora človek učiti do konca življenja, potem za vzgojo to nikakor ne moremo trditi.

Za sedanje obdobje je najbolj značilen hiter prodor znanosti in tehnike, prodor, ki vpliva na vsa področja človekovega življenja in delovanja. Ta prodor spremenja ne le delovni oz. proizvodni proces, ampak tudi druge družbene odnose kot so organizacija dela, razmerje mentalnih in telesnih aktivnosti, razmerje delovnega in prostega časa, profila poklicev, strukturo zaposlenosti, odnose med ljudmi v ožjem in širšem pomenu itd. Smo v času, ko sta VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE tako pomembna, da si pridobivanje znanj in izkušenj ne moremo zamisliti več kot spontano funkcijo priložnostnega učenja z različnimi aktivnostmi ob delu, ampak kot voden proces, ki je v središču razvojnega dogajanja in obenem njegov aktivator.

Vendar sta vzgoja in izobraževanje neločljiva celota, ki soustvarjata sodobni razvoj. Prav z vzgojnimi momenti moramo doseči pri delavcu, da bo oblikoval ustrezna stališča - toda le-to ni dovolj, mora jih znati uveljavljati tudi v praksi, nujno je, da je človek poučen, vendar mora biti tudi aktiven in vključen v družbeno dogajanje, ni dovolj, da analizira in odkriva in da si želi napredka, k njemu mora tudi ustvarjalno prispevati itd., ni dovolj, da človeku posredujemo znanje, ampak ga moramo tudi usmerjati pri razvijanju določenih osebnostnih karakteristik, da bo z lastno aktivnostjo pri učenju in delu prihajal do novih spoznanj in tako aktivno sodeloval v razvijanju svoje osebnosti.

Aktiven odnos človeka do svojega lastnega razvoja je izredno pomemben, ker noben vzgojnoizobraževalni sistem sam po sebi, deloma zaradi svoje formalnosti, deloma pa zaradi svoje togosti, ne more biti dovolj prilagojen človekovim in družbenim potrebam, da bi lahko povsem tekoče sledil razvoju.

Pri izobraževanju odraslih pa je pomembno, da se ujemajo interesi in potrebe OZD s študij-

skimi interesi in potrebami posameznika, prav tu pa ima vzgoja in usmerjanje velik pomen in prav tu nas tudi čaka veliko dela, kot je vzpostavljane družbenega odnosa, stališč do vzgoje in izobraževanja, do poklicev v povezavi z nagrajevanjem, sodelovanjem med OZD in vzgojnoizobraževalnimi institucijami v smislu teamskega dela, skupnega pripravljavanja programov itd.

Prav v tem obdobju se srečujemo s pojavom, da je interes za izobraževanje odraslih upadel (po statističnih podatkih vpisa v vzgojnoizobraževalne institucije). Ocenjujem, da ni v tolikšni meri upadel interes delavcev do izobraževanja, kot so se zaostriili pogoji v DO, zaradi gospodarskega položaja in določene nejasnosti v razvojnih programih. Obseg razpisov študija ob delu, iz dela, funkcionalnega izobraževanja itd., je manjši, bolj usmerjen v tehnične usmeritve, to pa se ne ujema vedno in dovolj z interesi delavcev. Trenutno smo torej v položaju, ko so vzgojnoizobraževalni cilji v delovni organizaciji podrejeni ekonomskim ciljem. V prihodnje bo potrebno vse večji delež ustvarjene akumulacije nameniti ne le v osnovna sredstva, ampak tudi v ljudi in njihovo znanje (razvojno raziskovalno delo, došolanje, specializacija itd.)

V tem članku se nimam namenja spuščati v naštevaje različnih možnosti izvajanja vzgojnoizobraževalnega dela v delovni organizaciji, toda misli, izvajati izobraževanje v DO tudi v času, ko na primer proizvodnja zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala stoji, ob mrtvih sezonah itd, organizirati tečaje, seminarje, debatne grupe ob določenih problemih - kakovost, količina itd., s katerimi se prav v sedanjem času zaradi prehoda iz uvoženih in domače surovine neredko srečujemo, ni za zanemariti.

Tako zastavljene izobraževalne oblike dela bi verjetno dale zaželjene rezultate.

Mogoče je eden od vzrokov, za manjšo zainteresiranost delavcev za izobraževanje ob delu tudi šolska reforma.

Kot do vsake novosti, vlada negotov odnos tudi do nje. In drugo, še vedno nismo predvideli posebnih rešitev za programiranje usmerjenega izobraževanja odraslih, ker morajo biti programi posebej andragoško prilagojeni, nikakor pa ne smejo

biti kopija tistega, kar je programirano za mladino. Tako za odrasle, kot za mladino lahko ugotovljamo, da so programi preveč razdrobljeni in premalo se upošteva dejstvo, da je veliko število poklicev podvrženo substituciji.

In nenazadnje, premajhni smo, da bi si vzgojnoizobraževalne organizacije konkurirale med sabo po kvaliteti in fleksiji.

KADROVSKE ŠTIPENDIJE

Razpis kadrovske štipeidije objavljamo v našem glasilu le informativno, kajti uradne objave so bile v mesecu februarju (16. 2. 1983) v časopisu DELO, vključno z vsemi pogoji oz. zahtevami.

ŠTIPENDIJE ZA ŠTUDIJO OB DELU

V okviru zastavljenih ciljev na področju kadrovske politike Cinkarne, smo zainteresirani, da se delavci izobražujejo ob delu in sicer v prvi vrsti tisti, ki za opravljanje del in nalog še nimajo ustrezne izobrazbe. Nadalje želimo aktivirati izobraževanje za deficitarna področja oz. za specifično strokovna področja v okviru naših razvojnih programov.

V ta namen so tudi bonitete, ki so opredeljene v naših samoupravnih aktih in do katerih so upravičeni delavci, ki študirajo ob delu, zagotovljene.

Vloga za študij ob delu naj vsebuje naslednje podatke:

- priimek in ime prosilca;
- naslov;
- dosedanja izobrazba in leto zaključka dosedanjega šolanja, oz. navedba opravljanja eventualnih diferencialnih izpitov;
- dela in naloge, ki jih prosilec opravlja in TOZD, kjer je zaposlen;
- smer in stopnja študija za katero se prijavlja;

Vloge za študij ob delu pošljite v kadrovske službo najkasneje do 10. 5. 1983.

O vseh prispelih vlogah bodo razpravljali in odločali odbori za urejanje delovnih razmerij v tozidih in delovni skupnosti.

Kadrovska služba

bilnosti izvajanja programov.

Pri vzgoji in izobraževanju odraslih, kljub temu da je že bilo omenjeno, velja posebej po-

udariti življenjske in delovne izkušnje, ki lahko močno olajšajo in skrajšajo vzgojnoizobraževalni proces.

Določene motivacijske mehanizme za vključevanje delavcev v vzgojnoizobraževalni proces vzpostavljamo tudi z neposrednim materialnim stimuliranjem v smislu štipeidij, povračilom potnih stroškov, plačilom šolnin, učbenikov, odobritvijo študijskega dopusta itd. Ob vseh teh ugodnostih za redne, izredne študente, ob delu ali iz dela, pa lahko ugotovljamo, če interes delavca ni v skladu z interesom delovne organizacije, potem tudi različne oblike materialnega stimuliranja niso dovolj vabljive.

To nam daje še kako dobro vedeti, da je naše primarno delo na vzgoji, na oblikovanju ustreznih programov, posredno pa moramo vplivati na vzpostavljanje človekovih potreb oz. aspiracij po izobraževanju.

Nam vsem mora permanentnost izobraževanja priti v »meso in kri«. Pomembnejše je, koliko je kdo sposoben in pripravljen pridobiti si nova spoznanja z izobraževanjem ob delu ali iz dela, kot pa to, kakšno šolo je končal nekoč v mladosti. Dosti je elementov, ki vplivajo na odločitev posameznika za vključitev v kakršnokoli obliko izobraževanja ob delu ali iz dela. Odpraviti oz. popraviti moramo tiste, ki jih ocenjujemo kot odvrtačujoče elemente pri izobraževanju odraslih. Nikakor pa ne smemo pozabiti na sicer že omenjene vzročne povezane elemente pri vzgojnoizobraževalnem delu odraslih, ki jih kot zaključek rezimiram in sicer:

- FUNKCIONALNA POVEZANOST združenega dela ter vzgoje in izobraževanja kot njegove organske sestavine.
- Optimalno POVEZOVANJE in PREPLETANJE vzgoje in izobraževanja in dela: delo je sredstvo za razvijanje in aktivnosti človeka v vzgojnoizobraževalnem procesu.
- MNOŽIČNOST in DEMOKRATIČNOST, kar pomeni, da je potrebno vzgojo in izobraževanje prilagoditi razmeram, sposobnostim in možnostim ljudi, razvijati sodelovanje, spodbudo, iskanje možnosti in uspešnost in vztrajnost vseh.
- GIBLJIVOST, AKTIVNOST, USTVARJALNOST - proces vzgoje in izobraževanja mora biti vpleten v delo; vzgojnoizobraževalni proces mora bi-

ti tako zastavljen, da bo omogočal aktivno sodelovanje udeležencev, zagotovljena mora biti prehodnost v vseh smereh in stopnjah.

- **PERMANENTNOST** je pojmovana kot usposobitev udeleženca vzgoje in izobraževanja za lastno vzgojo in izobraževanje, ki naj zagotovi kontinuiteto njegove vzgojnoizobraževalne aktivnostiskozivse življenje. Permanentnost je najodločilnejše razvojno usmerjevalno načelo sedanjega in prihodnjega razvoja vzgoje in izobraževanja, ki sta vzpostavljena na osnovi MARKSIZMA kot znanstvene teorije in **REVOLUCIONARNE PRAKSE**.

Vzgoja in izobraževanje sta torej del združenega dela, z delavci kot nosilci tega procesa.

Prilagojena morata biti življenju in njegovi variabilnosti. Prisotna sta povsod, namenjena vsem, povezujeja vse možne dejavnike, uporabljata vsa možna sredstva. Njun smoter je oblikovati človeka ter njegov odnos do sebe, ožje in širše skupnosti, družbe, proizvodnje, dela preteklosti, sedanjosti in prihodnosti.

In nenazadnje moramo tudi omeniti dejstvo, da imamo mnogokrat težave z delavci, ki so doštudirali, vendar se njihove študijske usmeritve niso pokrivalo z interesi delovne organizacije. Tem delavcem ne moremo zagotoviti ustreznega dela, to pa pri njih povzroča nezadovoljstvo, fluktuacijo itd.

Zaradi tega vzroka je faktor pravočasnega usmerjanja izrednega pomena.

Alenka PREGELJ

Delati hitro, kakovostno in varno

Da bi dobili odgovor na pomembno vprašanje ali služba za varstvo pri delu in požarno varnost v naši delovni organizaciji resnično skrbi za varnost delavcev ali samo rešuje posledice poškodb, sem se pogovarjala z vodjo službe, tovarišem Francem Glušičem.

Iz letnega poročila smo lahko razbrali, da je bilo lani 141 poškodb pri delu in 36 na poti ter skupaj 4589 izgubljenih delovnih dni. Število poškodb se iz leta v leto veča, občutno pa narašča število izgubljenih dni zaradi poškodb na poti. Največ poškodb pri delu glede na zaposlenost so zabeležili v Metalurgiji in Transportu.

Navadno nesrečam botrujejo premajhna pazljivost in malomarnost, pomanjkanje znanja in pomanjkljiva preventiva. Stari delovni prostori, izrabljene delovne priprave in naprave ter zastarela tehnologija večine obratov, objektivno pogojujejo težke delovne pogoje. Poseben problem predstavlja še alkohol, pod vplivom katerega zaposleni predstavljajo resno nevarnost zase in svojo okolico.

Služba za varstvo pri delu trenutno skrbi za tri pomembne naloge: tehnično varnost, izobraževanje o varnem načinu dela in organizira zdravniške preglede. Vendar pa zanemarljivo dve bistveni nalogi, to je proučevanje varnosti delovnega okolja in delovnih razmer ter sestavljanje preventivnih periodičnih

pregledov in preizkusov delovnih priprav in naprav. Preventive tako rekoč ni. Tekoče zadeve so takšnega značaja, da se služba za varstvo pri delu s tremi sodelavci ni v stanju posvečati preventivi.

Izjema je požarna preventiva, saj so v lanskem letu odpravili šest začetnih požarov. Ročni gasilski aparati so bili vedno pri roki in delavci so znali upravljati z njimi.

Delovnih priprav in naprav je v delovni organizaciji približno 16000 zato jih je fizično nemogoče redno pregledovati. V prioriteti so pač najbolj nevarni in očitni.

Če bi za izpolnjevanje obveznosti po Pravilniku o osnovah za organiziranje službe za varstvo pri delu ter o strokovni usposobljenosti delavcev, ki opravljajo naloge s tega podro-

RAZPIS ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 1983/84

V šolskem letu 1983/84 Cinkarna razpisuje naslednje štipendije:

Naziv poklica (program, smer)	Stop. zahtev.	Število štipendij za ob delu		Opombe
kemijski procesničar	IV.	10	10	-
valjavec	IV.	5	-	-
oblikovalec kovin	IV.	4	-	strugar, brusilec
preoblikovalec kovin	IV.	11	-	strojni ključav.
finomehanik	IV.	2	-	-
elektrikar energetik	IV.	5	-	obratovni elektrikar elektromeh.
kemijski tehnik	V.	3	4	-
metalurški tehnik	V.	3	2	-
elektrotehnik energetik	V.	2	2	-
ekonomski tehnik	V.	2	-	-
inženir kemijske tehnologije	VI.	-	2	-
inženir metalurgije	VI.	-	1	-
inženir strojništva	VI.	-	1	-
inženir elektrotehnike (energetik)	VI.	-	1	-
dipl. inž. metalurgije	VII.	1	-	-
dipl. in. kem tehnolog.	VII.	1	1	-
dipl. inž. elektrotehnike (energetik)	VII.	1	-	-
dipl. inž. elektrotehnike (elektronik)	VII.	1	1	-
dipl. inž. računalništva (za logiko in sistem)	VII.	1	-	-
dipl. organizator AOP	VII.	1	-	-
SKUPAJ:		53	25	

čja, vključili v delokrog tudi zdravnika ter sociologa, bi služba ne bila več izključno usmerjena v tehnično varnost, temveč tudi v preventivo. Precej narobe je že to, da ne vključujemo obratne ambulante z zdravnikom, ki bi si ogledal obrat in na osnovi svojih zaključkov predlagal, katero delo se lahko ali ne sme opravljati in kateri delavec je ali ni sposoben za takšno delo.

Poseben problem so delovni invalidi, saj se število teh nenehno veča, delovnih mest pa zanje nimamo.

Merilo za varno delo so tudi vidni napisi, ki delavca na delu

spremljajo in ga nenehno opozarjajo. Teh pa ni. Zakaj? Služba za varstvo pri delu se zopet nima časa posvetiti tej dejavnosti.

Veliko premajhna je torej skrb za našega človeka na delu. Kaj pa sindikat? Da, velikokrat je že dal pobudo za odpravo tega ali onega težkega opravila. Ali bo to v tem naprednem svetu tehnike ostalo le na papirju?

Bistvo varnega dela pa je seveda še vedno spoštovanje delovne discipline in tehnološkega reda. Če je to manjše, se večja števila poškodb in odgovornost do sebe in drugih.

M. G.

Preveč nediscipline

V Cinkarni prihaja na disciplinsko komisijo okrog 30 zahtev za uvedbo disciplinskega postopka mesečno. To je precej, kljub temu, da gre za veliko delovno organizacijo.

V letu 1982 so bile storjene različne kršitve delovne discipline. Največ je bilo lažjih kršitev, med temi največ neopravičenih izostankov z dela, en ali dva dni nepravčasno prihajanje na delo in neopravičeno zapuščanje delovnega mesta, med težjimi kršitvami pa neizpolnjevanje delovnih dolžnosti (spanje na delovnem mestu in zaradi tega izpad v proizvodnji), neopravičena odsotnost z dela več kot mesec dni, poskus tatvine in tatvina. Če pogledamo razporeditev teh kršitev po posameznih tozdi, je bilo največ kršitev delovnih obveznosti v Kemiji Celje, sledijo pa ji Titanov dioksid, Vzdrževanje in Metalurgija. Neprimerno manj je bilo kršitev v Grafiki, Transportu, Energetiki in DSSS, v Kemiji Mozirje in Veflonu pa v preteklem letu nobene.

Izrečeni disciplinski ukrepi so

naslednji: največ je bilo opominov in javnih opominov, med katerimi je razmerje skoraj izenačeno. Od strožjih disciplinskih ukrepov pa je največ prenehanj delovnega razmerja pogojno za dobo 6 mesecev, sledijo jim prenehanja, pogojno za dobo 3 mesecev. Izrečenih je bilo trinajst prenehanj delovnega razmerja in ena razporeditev na druga dela za čas, določen v samoupravnem splošnem aktu. Izrečene ukrepe so delavci sprejeli brez ugovora, razen treh, ki so se pritožili na drugostopenjski organ.

Že uvodoma sem navedla šteto zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka mesečno. Številka je brez dvoma visoka in se velja nad njo zamisliti. Vzroke disciplinskih prestopkov je treba iskati tako zunaj delovne organizacije, kakor tudi znotraj nje. Dejstvo je, da ima Cinkarna veliko število zaposlenih iz drugih republik. Ti delavci se, ali vozijo na delo, ali živijo po samskih domovih. V primerjavi z ostalimi so taki delavci gotovo na slabšem, še zlasti tisti, ki se vsak

dan vozijo na delo po 60 in več km. To je že lahko razlog nepravčasnega prihajanja na delo. Tudi življenje v samskih domovih in velika oddaljenost od doma pogojujeta pri takšnih delavcih potrebo po obisku svojcev, ter s tem večkrat neopravičeno zapuščanje delovnega mesta. Zamisliti pa se velja tudi nad medsebojnimi odnosi delavcev, še zlasti nad odnosom nadrejeni-podrejeni. Ti so marsikdaj majavi, kar lahko privede do preprirov, nesoglasij, nasprotovanj in neredko tudi do fizičnih obračunov.

Večkrat bi se dalo s pametnim in pravočasnim pogovorom stvar rešiti tako, da do kršitve delovne obveznosti ne bi prišlo.

Nakazala sem seveda samo nekatere možne vzroke disciplinskih prekrškov.

Reševanje disciplinske problematike je stvar celotnega kolektiva, vključno sindikalnih organizacij, ki bi postavljale vse delavce v enak položaj in takrat, ko zabredejo v težave pozitivno vplivale nanje, da bi se preprečile lažje in hujše kršitve delovne

discipline.

Opozorila bi še na težave, do katerih prihaja, ko je zahteva za uvedbo disciplinskega postopka že podana in se postopek začne. Predvsem je premalo sodelovanja med disciplinsko komisijo in posameznimi tozdi oziroma delovno skupnostjo iz katerih kršitelji izhajajo in tudi pravno-samoupravno službo, ki opravlja pripravljalni del disciplinskega postopka. Potrebno bi bilo, da vodstva tozdov bolj poskrbijo za to, da so prijave popolne, da se kršitelji oziroma morebitne priče odzovejo na disciplinsko obravnavo, in da poskrbijo, če je potrebno da se disciplinske obravnave udeležijo tudi prijavitelji delovnih prekrškov. Svoje mnenje o delavcu, ki je kršil delovne obveznosti, naj bi podali tudi IO OOSZ po posameznih tozdi in DSSS.

Vse to bi bilo disciplinski komisiji v pomoč pri obravnavi posameznega primera in samem izreku disciplinskega ukrepa.

D. Č.

Revizija beneficiranih delovnih mest

V pripravi je pregled vseh delovnih mest, ki so doslej imela priznano povečano delovno dobo. Skupnost pokojninsko invalidskega zavarovanja Slovenije se je v prvi fazi odločila za zbiranje podatkov o sedanjem stanju in pogojih, ki so upravičevali benefikacijo.

Zato je Skupnost ob sodelovanju sindikatov dejavnosti: kovinske, elektro, kemične in nekovinske industrije Slovenije organizirala v Celju 30. marca 1983 razgovor za delovne organizacije EMO, Cinkarno, Rudnik živega srebra v Idriji in Rudnik svinca in topilnico Mežica s prisotnostjo Zavoda za varno delo, Splošnih združenj ter dejavnosti in Komiteja za delo.

Najvažnejši namen razgovora je bil:

- katera delovna mesta so še naprej upravičena do benefikacije,
- pri katerih opravih benefikacija ni objektivno dokazana in kaj je potrebno, da bi jo še nadalje opravičevali z dopolnitvami obstoječe dokumentacije
- katera beneficirana delovna mesta nimajo utemeljene objektivne podlage za benefikacijo in bi bilo potrebno pri njih izvesti ponovni pregled. Ta naj bi pokazal ali so še razmere v DO

takšne kakor takrat, ko je bila benefikacija priznana.

Vsaka delovna organizacija mora imeti na razpolago ugotovitev preizkusov kot so: mikroklima, kemični vplivi, temperaturni vplivi itd. Na vse opisane moramo poznati zdravstvene posledice delavcev, vedeti moramo natančne vzroke bolniškega staleža, nastanke invalidnosti in druge posledice na teh delovnih mestih.

Osnovni namen je vplivati na vse delovne organizacije, ki imajo obstoječo proizvodnjo ali

uvajajo novo, da zagotovijo takšne pogoje dela, da benefikacija ne bo več potrebna.

V Cinkarni smo imeli pred leti, ko je še obratovala pražarna in topilnica veliko delovnih mest s povečano delovno dobo, kjer je delalo okoli 450 delavcev. Danes dela samo 62 delavcev na osemnajstih delovnih mestih, ki imajo še povečano delovno dobo. Revizija bo pokazala, če je to še nadalje potrebno.

M. P.

PLAN ALI REBALANS

Že v februarju smo ob obravnavi zaključnega računa spregovorili in dvigali roke za plan poslovanja delovne organizacije za leto 1983, vendar zaradi nekaterih neusklajenosti na delavskem svetu delovne organizacije le-ta še ni bil potrjen. Zato ga tudi nismo objavili v našem glasilu. Za objavo se priporočamo, hkrati pa sprašujemo, če le ni malce pozno in ali bo to še plan ali rebalans plana, morda pa le plan za drugo polletje?

Uredniški odbor

(Ne) aktualno

dr. Franc Pocajtal:

Lahko vam povem, da so v tem času naši delavci še kar normalno bolni. Večji prihod »bacilov« pričakujem v bližnji prihodnosti, ko se bodo na poljih pričela pomladanska dela. Pravo epidemijo pa je pričakovati v jesenskem času.

Pa na zdravje

OBVESTILO

Delavska univerza Celje za šolsko leto 1983/84 nudi organizirano pomoč

Za dokončanje izobraževanja vsem občanom, ki želijo nadaljevati z izobraževanjem po starih programih in so se do 7. maja 1980 začeli izobraževati v šolah po zakonu o poklicnem izobraževanju (poklicne šole) in v srednjih šolah po zakonu o srednjem šolstvu (srednje šole).

VSE INFORMACIJE DOBITE V TAJNIŠTVU DELAVSKE UNIVERZE CELJE, Cankarjeva 1, tel. 25-620 ali 25-631.

Novosti v pokojninskem in invalidskem zakonu

Novosti v zveznem zakonu

Zvezni zakon določa skupne osnove pokojninskega in invalidskega sistema, ki so obvezne za vse republike in avtonomni pokrajini. Pri tem gre zlasti za dva sklopa vprašanj: prvič, zvezni zakon izhaja iz temeljne zamisli zakona o združenem delu, da je pokojninsko in invalidsko zavarovanje sestavni del združenega dela, da je to družbenoekonomski odnos in da delavci, ki gredo v pokoj, obdržijo položaj združenega delavca na specifičen način. Vse to zakon uveljavlja z uvedbo minulega dela kot izhodišča, od katerega je odvisna višina pokojnine. Drugič, zvezni zakon določa dva vira sredstev, in sicer osebni dohodek in dohodek temeljne organizacije združenega dela.

Druge najpomembnejše novosti iz zveznega zakona so še:

- oprostitev gostote zavarovalne dobe,
- najnižja in najvišja pokojnina,
- nova definicija invalidnosti - tri možnosti: zmanjšana delovna zmožnost, preostala delovna zmožnost in izguba delovne zmožnosti. Delavec s preostalo delovno zmožnostjo ima pravico do razporeditve na druga ustrezna dela in naloge, do prekvalifikacije in dokvalifikacije. To pomeni, da ne bo imela statusa invalida oseba, ki ne more opravljati del, ki jih je opravljala pred invalidnostjo, če lahko v celoti opravlja drugo delo, ki ustreza njeni strokovni izobrazbi ali z delom pridobljeni delovni zmožnosti.

Te pravice delavec uveljavlja v organizaciji združenega dela. Če ozd iz objektivnih razlogov ne bi mogel zagotavljati vseh pravic, se tudi v prihodnje predvideva širša družbena solidarnost.

Že ob pripravi zveznega zakona so se pojavljali nekateri problemi oziroma težnje, kot npr. skrajševanje delovne dobe.

Novosti v osnutku republiškega zakona:

Osnutek republiškega zakona povzema določbe zveznega zakona in vsebuje dve pomembni novosti v pokojninskem in invalidskem sistemu:

- krog zavarovancev se je razširil tudi na delovne ljudi, ki z osebnim delom samostojno opravljajo kot poklic umetniško ali drugo kulturno dejavnost, obrtnike, kmete in člane njihovih gospodinjstev, vrhunske športnike;

- prenos odgovornosti v zvezi z delovno invalidnostjo na ozde. To je vsekakor pomemben korak k večji humanizaciji dela, vendar se ob tem postavlja vprašanje, ali bomo uspeli vsem zagotoviti enak položaj.

Osnutek vsekakor premalo natančno določa uresničevanje, natančneje določbe so predvidene v statutu skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, predvsem pa v samoupravnih splošnih aktih ozdov.

V razpravi bo nedvomno dosti besed o možnosti predčasne upokojevanja. Delavce moramo seznaniti s tem, kaj to pomeni z vidika zagotavljanja socialne varnosti. Rešitev, ki je predlagana v osnutku, je zelo destimulativna, kar je po svoje prav, pomeni pa to, da marsikdo ne bo imel možnosti za predčasno upokojevanje. Zakaj? Zato, ker bo za 5 let predčasnega odhoda v pokoj pokojninska osnova za 10 % nižja, torej ne 85 %, temveč 75 %. Od tega je treba odšteti še odstotek znižanja za pet let (predvidoma 1,5 % na leto, skupaj 7,5 %), osnova za obračun pokojnine je torej 67,5 %. Teh 7,6 % po preteku 5 let sicer odpade, ostane pa še vedno 10 % nižja pokojnina. Velja tudi opozoriti, da tisti, ki bi se predčasno upokojili, ne bi imeli pravice do varstvenega dodatka.

V razpravah o novostih, ki naj bi jih prinesel osnutek zakona, se moramo zavedati, da so okvir, v katerem lahko odločamo o pravicah iz zakona, prav gotovo materialne možnosti združenega dela oziroma družbe. Predsedstvo RS ZSS je na prejšnji seji poudarilo, da pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja sedaj ni mogoče niti širiti niti ožiti. Tako je predčasno upokojevanje mogoče podpreti le izjemoma, s tem da se zavedamo, kaj pomeni predčasen odhod v pokoj z vidika zagotavljanja socialne varnosti.

Rešitve v zakonu, ki bi spodbujale delo čez polno delovno dobo, najbrž niso sprejemljive. Veliko pozornosti pa bi bilo treba v razpravah nameniti tudi odgovornosti za delovne invalide. Ta namreč prehaja s skupnosti na ozde. Seveda pa ta prenos v celoti ni možen takoj, ampak postopno. Pri tem pa je pomembno določiti stopnjo solidarnosti za vse tiste ozde, kjer so pogoji dela težki in invalidnosti tudi z varstvenimi ukrepi ni mogoče bistveno zmanjšati.

Pripombe na osnutek samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva

Decembra lani je skupščina sprejela dopolnitve in spremembe zakona o zdravstvenem varstvu. Bistvo teh zakonskih sprememb zadeva dve področji: razširitev participacije na določene skupine občanov, ki je doslej niso plačevali, in uvedba participacije za določene zdravstvene storitve, za katere je doslej tudi ni bilo. Na podlagi teh sprememb je Zdravstvena skupnost Slovenije pripravila osnutek samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva in ga poslala vsem občinskim zdravstvenim skupnostim v obravnavo (Delegatski obveščevalec Zdravstvene skupnosti Slovenije št. 33,12, januarja 1983). V javno razpravo o tem dokumentu so se vključile tudi sindikalne organizacije in dale precej kritičnih pripomb.

Na prejšnji seji (14. marca) pa je osnutek obravnavalo tudi predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije. Ocenilo je, da v javni razpravi ni bilo dovolj povezovanja in usklajevanja med sindikati in delegacijami za občinske zdravstvene skupnosti, zdravstvene skupnosti pa delegatom niso poslale vzorcev enotnih metodoloških izhodišč, ki bi pokazali učinke in posledice prenosa nadomestil iz 24. člena sporazuma na ozde in delovne skupnosti. V obrazložitvi dokumenta je treba pokazati, kakšen obseg stroškov in administriranje pomenijo spremembe, ki jih predlaga samoupravni sporazum.

Po mnenju predsedstva RS ZSS je rok za sprejem sporazuma v občinskih zdravstvenih skupnostih (do 1. maja letos) prekratek, zato bi kazalo ponovno določiti postopek za sprejem dokumenta, ki naj tudi zagotovi dobro obveščeno in ustrezno aktivnost uporabnikov in izvajalcev. V javni razpravi se je pojavilo veliko opozoril, da bi - ker gre za vprašanja razpolaganja z dohodkom in materialne obveznosti ozdov - v ozdih to morali sprejemati z referendumom. Predsedstvo je menilo, da so nove obveznosti iz dohodka (kar predvideva osnutek sporazuma) sestavni del planov ozdov in SIS, zato bi bil realen rok za uveljavitev sprememb 1. januar 1984.

Nekateri člani v osnutku sporazuma kažejo na to, da delavec (oziroma njegovo zdravstveno zaščito) sporazum obravnava zgolj kot delovno silo, ne pa kot

celovito osebnost - gre za t.i. dvojno participacijo (eno za primer nesreče pri delu, drugo pa za nesreče zunaj dela).

Prenos plačil storitev za nesreče pri delu in poklicne bolezni na ozde je seveda stvar, ki je na velik odziv naletela prav v ozdih. Čeprav to načeloma pomeni napredek pri urejanju zdravstvenega varstva delavcev, se pojavljajo tudi dvomi in bojzani, da bodo ozdi zaradi zaostrenih (in neenakih) pogojev gospodarjenja težko zagotovili socialno varnost svojim delavcem, ko gre za težje nesreče oziroma poklicne bolezni. Zato bi kazalo natančneje opredeliti solidarnostne mehanizme na tem področju, zlasti pa kriterije za njihovo uveljavljanje.

Predsedstvo RS ZSS je menilo, da je poleg virov financiranja zdravstvenega varstva, ki jih predvideva sporazum, treba več napraviti tudi pri varčevanju s sredstvi za te namene, kot na primer: zagotoviti ustrezno delitev dela med zdravstvenimi organizacijami, preveriti delitev po delu v zdravstvu, uveljaviti večji strokovni nadzor nad delom zdravstvene službe ipd.

Kar zadeva nadomestila osebnega dohodka za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni, je v javni razpravi prevladalo mnenje, da je treba ta nadomestila poenotiti vsaj v regiji, sicer bo njihova višina odvisna od materialnih razmer v ozdih.

Predsedstvo je menilo, da bi morali poleg manjšega nadomestila (80 %) za krajšo odsotnost dodelati tudi metode spremljanja bolniških izostankov tako v zdravstvenih skupnostih kot v ozdih in zdravstvenih organizacijah.

Odločanje o valorizaciji zneskov participacije za zdravstvene storitve naj bo v pristojnosti republiške zdravstvene skupnosti in naj bo povezano z ekonomskimi gibanji, predvsem pa sestavni del aneksov k samoupravnim sporazumom o temeljnih planov.

POZORNOST DIPLOMIRANIM

Žal moramo objaviti informacijo, da kar nekaj sodelavcev uspešno zaključuje šolanje ob delu, vendar pa kopijo diplome ali magisterija ne prinesejo v Kadrovsko službo. Spričo take malomarnosti vas ne moremo obvestiti, kdo je v lanskem in letošnjem letu končal šolanje.

Okvara na dovodu RTP Titanov dioksid

Dobava električne energije iz RTP Trnovlje je bila zmanjšana zaradi okvare, ki je nastala v dveh 10 kv kabljih, preko katerih napajamo RTP Titanov dioksid.

Električna energija priteka po treh visokonapetostnih kabljih iz RTP Trnovlje v RTP TiO₂, od koder napajamo obrate Titanovega dioksida, Žveplovo kislino in novo Valjarno.

15. marca ob 22. uri je prišlo do preboja v dveh električnih kabljih v kletnih prostorih RTP Titanovega dioksida. Do jutranjih ur so elektriki iz TiO₂ poškodovane dele kablov odstranili ter kabla ponovno priklopili. Meritve, ki jih je bilo potrebno izvesti pred priklopom visoke napetosti so pokazale, da je eden od kablov poškodovan

še neke druge. Specializirana ekipa za ugotavljanje okvar iz Elektra Celje je ugotovila poškodbe kabla na večih mestih v zemlji. Delavci gradbenega podjetja Gradis Ravne, ki so odkopavali teren, so morali biti izredno previdni, kajti dva kabla tik ob poškodovanem sta bila priklučena na visoko električno napetost. Majhna napaka bi lahko ogrozila njihova življenja in prekinila električno energijo.

V poznih večernih urah je bilo vse pripravljeno za izdelavo kabelskih spojk. Delo so opravili strokovnjaki iz Elektra, toda okoli 22. ure so ugotovili, da bo potrebno zamenjati okoli 60 m visokonapetostnega kabla. Vodji skladišča tov. Jugu ni bilo težko priti v delovno organizacijo, da nam izda kabel ter

ostali material, ki smo ga potrebovali. Pomagal nam je tudi pri prevozu kabelskega koluta.

Za zamenjavo tolikšne dolžine kabla (preseka 150°), ki ga je bilo potrebno zamenjati z drugim v betonski cevi, je potrebno veliko število ljudi. Toda ura je odbila že eno jutraj. Reflektorji, ki so bili nameščeni okoli RTP so osvetljevali teren na katerem smo delali. Kje dobiti ljudi, kje dobiti pomoč ob tej uri? Zdi se nemogoče, a ni. Nočna izmena na Titanovem dioksidu z vodjem tov. Demkovskim je priskočila na pomoč. Prišlo jih je 20 ali 30, sam ne vem koliko. Z njihovo pomočjo smo kabel v kratkem času zamenjali ter nadaljevali z izdelavo kabelskih spojk ter glave v RTP.

V soboto okoli 12. ure smo z

delom končali. Vsi trije kabli so bili priklopljeni na električno napetost. Proizvodnja je normalno stekla.

Iz tega primera, ko nastane zaradi višje sile velikanska materialna škoda, se lahko marsikaj naučimo. Ob večjih okvarah je potrebno največje sodelovanje vseh, ki lahko kakorkoli pomagajo, ne glede na čas in vremenske razmere.

Delavci Energetike se zahvaljujemo vsem, ki so pomagali pri odpravi te okvare, saj je lahko samo na ta način v kratkem času začela proizvodnja normalno obratovati.

Božo Kovačević

Nov most v Mozirju

V lanskem letu je bila zgrajena in predana svojemu namenu skladiščna hala surovin in končnih izdelkov v Kemiji Mozirje. Ker pa nova hala stoji na levem bregu Ljubije, je problem predstavljal interni transport, ki je potekal po republiški cesti Šentrupert - Logarska dolina. Zaradi slabe preglednosti ovinka je bila večja tudi nevarnost za nesreče.

Tako je bilo nujno potrebno narediti interno povezavo z novim mostom preko Ljubije.

Načrt in izvajalna dela dela za most je delal Nivo Celje, njegova vrednost pa je 260 milijonov. Most je že zaključen in čaka le na asfaltno prevleko.

V Kemiji Mozirje pa že razmišljajo tudi o adaptaciji premostov, ki naj bi jo začeli uresničevati prihodnje leto.

Kemija Mozirje leta 1961

..... in danes

Vzorno sodelovanje

Potreba po zajetju vseh onesnaženih voda pri Titanovem dioksidu in njihova napeljava v nevtralizacijo se je kazala že nekaj časa.

To smo bili dolžni narediti tudi po zakonu o vodah. S prvimi načrti je investicijska služba začela sama že lani v novembru. Pri reševanju te problematike pa so sodelovali tudi strokovni sodelavci in tehnologi iz proizvodnje Titanovega dioksida. Skupno smo našli najboljšo in najučinkovitejšo ekološko rešitev, ki zagotavlja tudi varnost obratovanja. Projektno zasnovo je izdelal Vlado OČKO, ki je bila v sklopu investicijske službe in strokovnjakov iz proizvodnje, ter tovariši: Cankarjem, Kandučem in Štumbergerjem usklajena in posredovana republiškem komiteju za urbanizem in varstvo okolja v Ljubljani, kjer so se z njo strinjali.

Z gradbenimi deli smo začeli 15. decembra. Z izvajalcema gradbenih del Gradisom, Ravne in Ingradom so se najprej lotili dekanterja ob nevtralizacijskih bazenih, ki bo v kratkem končan.

Nato pa bodo pričeli s podobnimi rešitvami pri »črni« in »belih« dekanterjih na severni strani obrata ter na južni strani pri nalaganju ferosulfata. Nazadnje je predvidena še arhitektonska ureditev celotnega kompleksa okrog dekanterja pri nevtralizacijskih bazenih na vzhodni strani hale.

Pod dekanterji gradijo plato, ki je razdeljen v dva tokokroga. Prvi zajema onesnaženo kislavo vodo in blato, drugi pa zbira atmosferske vode ter zadržuje

vode ob morebitnih katastrofalnih izlivih. Izcedne vode izpod dekanterjev se izlivajo po polietilenski kanaleti notranjega kroga obodnih zidov do mešalne posode, kjer je rotor z mešalom in črpalko, ki razmuljeno blato in vodo direktno pošilja na čiščenje v nevtralizacijo. V primeru velikega preliva pa je predviden pomožni izpust v nevtralizacijska akumulacijska zbiralnika.

Z uresničevanjem omenjenega projekta bo dosežena varnost okolja pred kislino in drugimi onesnaževalnimi snovmi, ki prihajajo pretežno iz proizvodnje titanovega dioksida. Dela bodo predvidoma končana do julija.

Že pri načrtih smo predvideli uporabo predvsem domačih gradbenih materialov, ki so vsi kislinoodporni, da se bi s tem tudi kaj prihranilo.

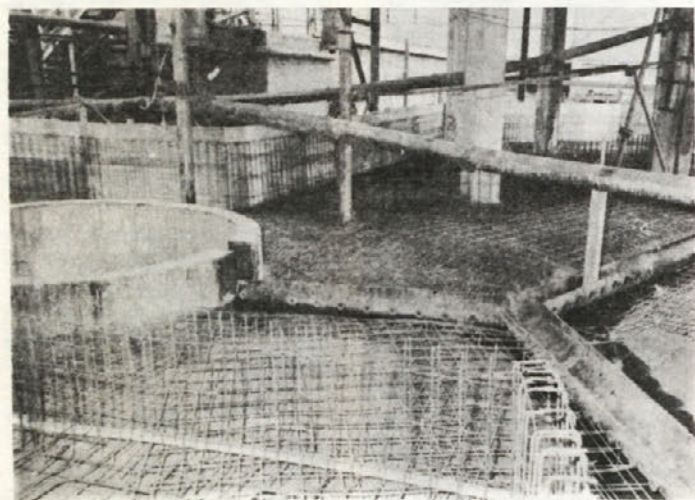
Vzporedno z deli na dekanterjih izvajamo obnovo kanalizacije za odvajanje meteornih voda z in izpred titanovega dioksida ki se izvajajo zaradi obsežnosti dela etapno. Zaradi specifičnosti terena (visoke talne vode in ostalih vplivov) so dela zelo težavna.

Tovrstna dela, ki so plod skupinskega dela strokovnjakov investicijske službe in proizvodnje, bodo dale učinkovitejšo in optimalnejšo rešitev. Takšno sodelovanje, pomoč in sugestije, kot nam daje ta primer, bi bilo pričakovati v vsaki temeljni organizaciji. Na koncu mora biti reševanje problematike z ekološkega področja prav gotovo rezultat usklajevanj med investicijsko službo kot nosilcem pro-

jekta in proizvodnjo, kot delom potrebe, saj gre tu za ovire, ki pogojujejo na eni strani ustavitve proizvodnje in na drugi strani hitrost opravljanja del projek-

tanta. Samo na tak način bomo dosegli tudi pri bodočih tovrstnih delih hitrost, kvaliteto in cenenost.

V. O.

Kanaleti vodijo do mešalne posode

Ustanovitev razglasne postaje

Za celovit sistem informiranja kot tudi odločanja ter uresničevanja samoupravnih pravic in obveznosti delovnih ljudi, je potrebno še več možnih medijev. Mesečno glasilo, občasni informator, oglasne deske in sestanki niso dovolj za sprotno obveščanje. Zato bi bilo prav, da še naprej razmišljamo o razvijanju informiranja v delovni organizaciji.

Delavski svet DSSS se je na zadnji seji odločil za nakup razglasne postaje, ki bi bila nameščena v jedilnici v novem delu. Trikrat dnevno dopoldne in najbrž enkrat popoldne med malico bi se ponavljale polurne oddaje o vseh najbolj aktualnih dogodkih v delovni organizaciji. Tako bi bili delavci pravočasno obveščeni o vseh aktivnostih znotraj in morda tudi zunaj delovne organizacije.

Nameščanje same naprave in tedenska zasnova oddaj se že pripravlja. Nosilne teme bi bile na primer: ponedeljek - Ta teden bomo obravnavali (najava samoupravnih in družbenopolitičnih aktivnosti), torek - Delavec pred mikrofonom, sredo - Aktualno (razgovor o najpomembnejši temi), četrtek - Sprašujete - odgovarjamo, petek - Šport in kultura. Prvič bi bila tako podana možnost za neposreden stik z delavci, njihovimi predlogi in mnenji.

Z malo stroškov bi torej pridobili dosti več in hkrati tudi prihranili, saj ne bi bilo potrebno več toliko pisnih informacij, boljše bi bilo obveščeni, kar pa lahko doprinese le k boljšemu delu.

Urednica

Razglasna postaja v Metalni Maribor

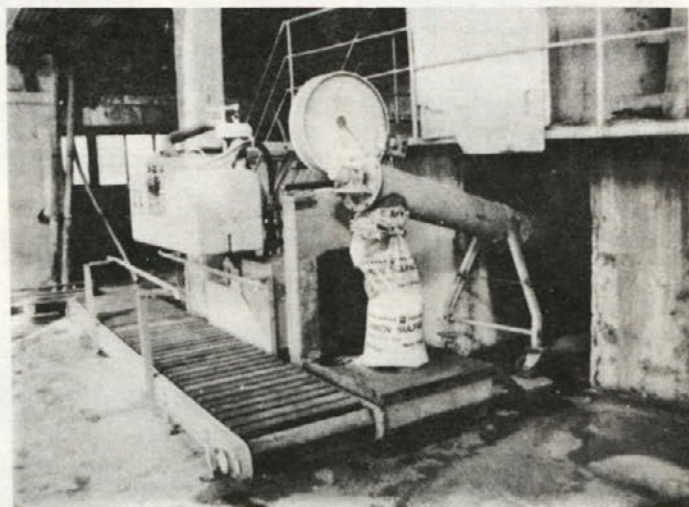
Priznani in nagrajeni inovacijski predlogi

V obratu Litopon je skupina avtorjev predlagala in realizirala inovacijski predlog: **Uporaba natrijevega hipoklorida namesto klorovega apna pri proizvodnji cinkovega sulfata.**

Avtor predloga Andraš MOLNAR ing., ki je s soavtorji Francom SUŠNIKOM, Mojmirom KOSIJEM, dipl. ing. in Antejem IVELIČEM, ing., že v letu 1981 v celoti obdelal predlog. Zamenjali so do sedaj uvoženo surovino z domačo. Klorovo apno je Kemija do takrat uvažala za konvertibilna sredstva, natrijev hipoklorit pa je domača surovina, ki popolnoma nadomešča uvoženo, prednost pa je tudi v tem, da je mnogo cenejša. Poleg prihranka pri surovini se je zmanjšala poraba električne energije in vode, prihranek pa je tudi pri izdelovalnem času. Poleg tega pa je

log: **Sprememba pakiranja cinkovega sulfata.**

Postopek pakiranja $ZnSO_4$ je bil v tem obratu zelo zastarel, saj je bilo potrebno ves postopek pakiranja opraviti ročno. Na tehnično postavljena vreča se je polnila iz vozička z lopato (50 kg), nato se je vreča zvezala z žico in nakladala na paletu. Z novim načinom, ki sta ga uvedla avtorja, se je način pakiranja bistveno spremenil. Nameščen je dozirni - pakirni polž, ki ima posebno prirejen saržirni lijak in vpeljavalno napravo za vpenjanje vreč, za njo pa skalarno tehniko za kontrolo pakiranja. Na koncu tekočega traku pa je nameščen varilni stroj za varenje PVC vreč. Bistvo tega predloga je, da je zmanjšan obseg težkega fizičnega dela, pakiranja pa se je povečala od 700 na 1200 kg/uro. Prihranek je tudi pri vrečah, ki

Pakiranje in tehtanje cinkovega sulfata po spremenjenem postopku, kjer je odpadlo težko ročno delo

zelo pomembno, da so se izboljšale varnostne in ekološke razmere pri delu. Čista gospodarska korist, ki je dosežena z realizacijo tega predloga znaša v enem letu 768.265,00 din. Posebno nadomestilo avtorjem pripada po samoupravnem sporazumu o inventivni dejavnosti v višini 51.425,00 din.

Delitev je naslednja:
Andraš MOLNAR 20.570,00 din, Franc SUŠNIK 15.427,00 din, Mojmir KOSI 7.714,00 din, Ante IVELIČ 7.714,00 din.

SUŠNIK Franc in IVELIČ Ante, ing. sta v obratu Litopon predlagala še inovacijski pred-

so sedaj krajše zaradi varjenja. Materialni stroški za realizacijo tega predloga so znašali le 78.200,00 din, ker so bila uporabljena že odpisana osnovna sredstva. Čista gospodarska korist v prvem letu znaša za to tehnično izboljšavo 57.831,00 din. Avtorjem pripada nadomestilo v znesku 9.094,00 din: Francu SUŠNIKU 70 odstotkov in Antejju IVELIČU 30 odstotkov.

Delavski svet Kemije je na zadnji seji obravnaval oba predloga in potrdil predlog inovacijske komisije o izplačilu posebne nadomestila avtorjem.

Začenjamo živeti

V prejšnji številki MCC-ja sem ugotavljal, da lahko le sanjam o 100 odstotni udeležbi na sestanku.

Sedaj spoznavam, da le ni vse tako črno, kot je videti.

Tako smo imeli 14. marca uspešen sestanek predstavnikov vseh osnovnih organizacij mladine v Cinkarni, tudi tistih, ki praktično ne delujejo.

Na sestanku smo se pogovorili o svojem delu in o delu osnovnih organizacij mladine.

Tako smo ugotovili, da imamo vsi podobne probleme, ki se le nekoliko razlikujejo med posameznimi osnovnimi organizacijami. Neenakomerna porazdelitev mladincev ene osnovne organizacije po celotni tovarni, neprimerna izbira predsednikov in članov predsedstva, kar se odraža tudi pri delu posamezne osnovne organizacije in drugi vzroki.

Na sestanku smo se dogovorili, da ustanovimo koordinacijski odbor, in ga zadolžili, da do konca aprila aktivira vse osnovne organizacije. Odbor sestavljajo vsi prisotni mladinci. Akcijsko predsedstvo pa bomo ustanovili, ko bodo ustanovljene vse osnovne organizacije.

Pogovarjali smo se tudi o anketiranju, ki še vedno poteka, o samih rezultatih pa sem pisal že v prejšnji številki, tako da enakih ugotovitev ne bom ponavljal.

Zopet smo ugotovili, da mladi komunisti še vedno premalo delujejo tudi v osnovnih organizacijah ZSMS, kljub dogovorom in sklepom, ki smo jih že sprejeli. Verjamem, da bo naše delo v bodoče vedno bolj pestro in živo.

Silvo

Ustanovljeni še dve novi osnovni organizaciji mladine

V potrditev, da se sklepi in zadolžitve, sprejeti na sestanku predstavnikov mladine vseh tozdov in delovne skupnosti Cinkarne uresničujejo, sta tudi dva ustanovna sestanka mladine v Vzdrževanju in Delovni skupnosti.

22. marca je bila ustanovljena osnovna organizacija Vzdrževanja. Prisotnih je bilo 26 mladincev tega tozda, pa tudi predstavniki vodstva tozd in družbenopolitičnih organizacij.

Za predsednika osnovne organizacije so izbrali tov. Asifa SAKIČA, za sekretarja pa tov. Boška ŠKRBIČA. Člani predsedstva so še Ljudmila OBLAK, Dragutin FRUK, Franc GRABNER, Vojo ĐUKIČ in Peter ĐUKIČ. Njihova prva naloga je priprava programa dela ter izvedba anketiranja. Zadali so si že tudi nalogo, da bodo izvedli športno tekmovanje med obrati njihove tozdi.

Članom predsedstva in vsem ostalim mladincem te tozdi želimo veliko volje in uspeha pri delu.

30. marca pa so novo osnovno organizacijo ustanovili tudi mladi v delovni skupnosti skupnih služb. Prisotnih je bilo 14 mladink in mladincev, ki so izvolili predsedstvo nove osnovne organizacije ZSMS.

Za predsednico so izvolili tov. Ireno ZALOKAR, za sekretarko pa tovarišico Zoro ARITONVIČ. Člani pred-

Irena Zalokar

sedstva pa so še: Bojan VIVOD, Silvo RAMŠAK, Andrej GOVEDIČ in Helena ŠARAC.

Za člana predsedstva so na sestanku predlagali še dva mladince, s katerima pa se bo potrebno še pogovoriti, če sta pripravljena sodelovati, zato ju danes ne bi predstavili.

Ker so člani te osnovne organizacije aktivno sodelovali pri sestavi programa dela mladine Cinkarne, jim tudi njihov program ne bo delal preveč preglavic.

Skupaj s predsednikom OOZS tov. Glušičem so se dogovorili, da v maju pripravijo skupen izlet za vse zaposlene v DSSS.

Kraj izleta pa naj zaenkrat ostane še skrivnost.

Asif Sakič

Poleg tov. Glušiča pa se je sestanka udeležil tudi predstavnik OK ZSMS Celje tov. Adi Lipnik, predsednik konference mladih delavcev, ki se je v delo sestanka aktivno vključil.

Pogrešali pa smo oba sekretarja OO ZK. Tov. Horvat se je predhodno opravičil, tov. Perčič pa še to ne. Na sestanek tudi ni bilo vabljenega predstavnika vodstva DO, tov. Slapnika in predsednice DS tov. Gorenškove. Verjamem pa, da lahko na njihovo pomoč v bodoče tudi računamo (in ne samo na neko moralno podporo!)

Tudi vodstvu te OO želimo veliko uspeha pri nadaljnjem delu.

**MLADINKE-MLADINCI!
VKLJUČUJTE SE V DELO OSNOVNIH ORGANIZACIJ
MLADINE V SVOJEM OKOLJU!**

Ali se vam zdi prav...?

..... da, kot član društva inženirjev in tehnikov lahko plešem v Narodnem domu, kot mladinec pa ne!?

..... da kot povabljeni na DS DO lahko pijem alkoholne pijače, v delovni organizaciji (četudi za Novo leto), kot delavec na delovnem mestu in kot mladinec na prireditvi, ki jo mladi organiziramo v istih prostorih, pa ne!?

..... da nam boni nalagajo, koliko se bomo vozili z avtom, ker sami nismo bili sposobni potrošnje zmanjšati, ali pa za pomanjkanje šploh nismo vedeli!?

..... da imate, nekateri, doma zaloge olja, praška, sladkorja, kave in drugih občasno manjkajočih proizvodov, nad normalno količino, drugi pa zaradi tega le-teh ne morejo kupiti niti za sprotno porabo, kaj šele za zaloge (pa ne enoletne) !?

..... da ste si te zaloge ustvarjali s pomočjo zvez in poznanstev in ali na račun potrošniške mrzlice (tisti, ki pa zvez ali denarja za zaloge nima, pa naj enostavno crkne) !?

..... da ste neopredeljeni, češ naj drugi odločajo, da ne bom jaz kaj kriv-kritiziral bom pa že, če bo treba !?

..... da priden delavec zasluži manj kot bi lahko, ker dela še za »delavca«, ki ne naredi tistega kar bi moral !?

..... da takšni še vedno »delajo« !?

..... da imamo nekateri možnost izkoristiti viške delovnih ur, drugi pa ne !?

..... da se vam vse tole zdi brez zveze !?

VAŠA VEST
/upam, da me imate/

Reka jim (še vedno) kroji življenje

Narasla rečna gmota se s povečano hitrostjo preliva proti svojemu izlivu.

Njeni obali sta pokriti z grmičevjem, ki je »okrašeno« s plastičnimi vrečkami, ki so se zataknila v vejevju že kdo ve kdaj. Tla pod mano niso mirna in se (vsaj zame) nevarno mamejo. Dokaj uspešno lovim ravnotežje v čolnu, ki ga spretno krmari nežno plavalasno dekle. Zaposlena je v naši delovni organizaciji in njeno prihajanje v službo je odvisno od tega, kakšne volje je reka. Če je mirna, jo lahko premaga s čolnom, če je divja v svojih spomladanskih ali nevihtnih vodah, mora dekle 3 km peš do najbližjega železniškega mostu.

Prehod preko mostu, je tudi za pešce nevaren, saj mnogi desk manjka, tiste pa, ki so še na svojih mestih ne sede čvrsto je vezan z nevarnostjo, da ravno v tistem trenutku pripelje vlak.

Sicer pa čoln uspešno krmari od desetega leta starosti pa vse do danes, ko ji je dvajset let.

Ni se ji še zgodilo, da bi padla v reko, razen enkrat v igri, pa tudi njenim ne. To je še sreča, kajti voda je na mestu prehoda globoka tudi do dva metra, ob neurjih in pomladanskih poplavih pa precej več, široka pa je 20 metrov.

Vprašali boste, kako to, da v današnjih časih, ko mnogi v garaži sedemo v avto in se odpeljemo do »fabrike«, drugi še mostu nimajo? Sama pravi, da so morda premalo vztrajni pri zahtevah zanj. Sicer pa že imajo načrte za most in tudi zgrajen bi že bil, če se ne bi v njihovi domači občini zamenjalo vodstvo.

Zadovoljni bi bili tudi z brvjo, da le ne bi bili vezani na reko, ki jim tako s svojo muhavostjo kroji življenje. Poleg nje so doma še oče in mati ter mlajša sestra. Dve sestri pa sta že odšli od doma. (Eden od vzrokov pa je prav gotovo bila reka).

Za prevoz preko reke imajo tri čolne. Že preprost račun pove, da lahko četrti ostane na nasprotnem bregu brez čolna. Takrat je prisiljen na klicanje, ki mora biti zelo glasno, saj je njihova hiša skrita za smrekami pa še reka je glasna. Da se temu izognejo, morajo točno vedeti, kdaj se vrne zadnji, sicer so prisiljeni dežurati. Kljub tej vezanosti pa so to veseli in pridni ljudje, ki jim ni tuja gostoljubnost.

Dekle je tudi aktivna mladinka v svojem delovnem okolju, saj je predsednica enega od aktivov mladih v Metalurgiji. Je pa tudi skrbna in natančna delavka.

In kje mislite, da je kraj njenega bivanja? Ne trudite se, dovolj bo že sedem kilometrov oddaljenosti od Celja proti Laškemu, na levem bregu Savinje in če se kdaj peljete mimo, boste lahko videli čolne, ki počivajo ob reki.

Moja gostiteljica pa je bila Cvetka Šanca, plavalasno dekle, ki se ji za gostoljubnost zahvaljujem.

-OK

Kje bomo letovali

Na razpolago imamo naslednje zmogljivosti:

Kraj	Število sob	Število ležišč	Število nočitev	cena penziona	hrana
Fiesa	3	9	62	450,00 din	poš. dom Litostroja
Crikvenica	5	14	62	700,00 din	hrana poš. dom Cementarne Trbovlje - Frenoč. privat restavracija III. Padova
Rab Padova	5	14	62	600,00 din	
Dogarska dolina	10	20	-	Prenočišče 60,00 oz. 140,00 din hrana 360,00 din	

Pogoji regresiranja

Do dodatnega regresa bodo upravičeni vsi tisti delavci in po njih zavarovani svojci, ki bodo uporabljali s strani Cinkarne najete počitniške kapacitete in dom v Logarski dolini.

Regresna lestvica je naslednja:

Dohodek na druž. člana	Višina regresa
do 5.920,00 din	60 %
od 5.920,00 din do 6.660,00 din	55 %
od 6.660,00 din do 7.400,00 din	50 %
od 7.400,00 din do 8.880,00 din	45 %
od 8.880,00 din do 10.360,00 din	40 %
od 10.360,00 din do 11.100,00 din	35 %
od 11.100,00 din do 11.840,00 din	30 %
nad11.840,00 din	25 %

Vse razpoložljive zmogljivosti smo razdelili na tozde, glede na število zaposlenih, kakor v lanskem letu.

Razdelitev je naslednja:

CRIKVENICA

3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	DSSS	Vzdrževanje	TIO 2
avgust	TIO 2	Vzdrževanje	Metalurgija
2 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Kemija C.	DSSS	Vzdrževanje
avgust	Metalurgija	Grafika	DSSS
4 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Vzdrževanje	Metalurgija	DSSS
avgust	Metalurgija	DSSS	Kemija C.
4 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Transport	Vzdrževanje	Grafika
avgust	DSSS	Transport	Veflon

RAB - BANJOL

3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Veflon	DSSS	DSSS
avgust	DSSS	DSSS	DSSS
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Vzdrževanje	Grafika	Vzdrževanje
avgust	Vzdrževanje	Kemija C.	Vzdrževanje
4 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	TIO 2	Metalurgija	Kemija M.
avgust	Grafika	DSSS	TIO 2
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Metalurgija	Kemija C.	Transport
avgust	Transport	Metalurgija	Metalurgija

FIESA

3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	DSSS	Vzdrževanje	DSSS
avgust	Vzdrževanje	Vzdrževanje	DSSS
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Metalurgija	Transport	Metalurgija
avgust	Kemija C.	Metalurgija	Kemija C.
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Grafika	TIO 2	Vzdrževanje
avgust	TIO 2	Energetika	Grafika

V primeru nezasedenih ležišč ene tozde, bodo lahko le-te uporabljali delavci druge tozde po končanem vpisu. Prednost pri vpisovanju imajo tisti delavci, ki niso najetih zmogljivosti izkoristili v lanskem letu.

Prijave

Prijave bo zbirala služba družbenega standarda po naslednjem razporedu in razdelitvi dekad:

Priloga: Letovanje 83'

v sredo 4. maja 1983

DSSS	od 7.00 do 9.00 ure
Metalurgija	od 9.00 do 11.00 ure
Vzdrževanje	od 11.00 do 13.00 ure
TiO ₂	od 13.00 do 15.00 ure

v četrtek, 5. maja 1983

Kemija C. in Mozirje	od 7.00 do 9.00 ure
Grafika in Energetika	od 9.00 do 11.00 ure
Veflon in Transport	od 11.00 do 13.00 ure

Vsem prijavljenim za letovanje bomo 15. maja 1983 pri osebnem dohodku za maj odbili akontacijo v višini 1.500,00 din po ležišču. Razlika se bo plačala pred odhodom. Prosimo upoštevajte razpored prijav.

Brezplačno letovanje krvodajalcev

Do brezplačnega letovanja v lastnem počitniškem domu in v najetih počitniških zmogljivostih ob morju so upravičeni krvodajalci, ki so darovali kri vsaj 15 krat ob izpolnjenem številu in ob vsakem zaključnem 5 kratnem nadaljnjem darovanju krvi. V primeru, da je krvodajalec predlagan za preventivno zdravljenje, se mu priznava 100 % povprečna višina regresa oskrbnega dne ob morju, za razliko do višine oskrbnega dne v zdravilišču pa je upravičen do regresa po regresni lestvici za preventivno zdravljenje.

Na predlog sindikata

Do brezplačnega letnega oddiha v najetih ali lastnih počitniških zmogljivostih za 10 dni so upravičeni delavci, ki so v DO najmanj 10 let, so zaslužni delavci, disciplinirani, šibkega zdravja ali po predlogu komisije kako drugače izpolnjujejo pogoje. Predloge pripravi OOS v sodelovanju z odgovornimi v tozd in DSSS, odobrava jih odbor za kadrovske - splošne zadeve.

Otroška kolonija

Kakor vsako leto bomo tudi letos omogočili otrokom, katerih starši ne uporabljajo počitniških kapacitet preko delovne organizacije, letovanje v Baški. Žal nam doslej še niso posredovali cene za letovanje. Sredstva za organizirano otroško kolonijo se odobravajo za največ 10 dni. Razliko do polne cene stroškov otroške kolonije plačajo starši.

PRIKOLICE

1. Dekade za kamp prikolice so razdeljene po tozdih in DSSS glede na število zaposlenih. Razdelitev je naslednja:

PADOVA III BANJOL RAB

11.		1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij				DSSS
Julij	DSSS	Veflon		DSSS
Avgust	DSSS	DSSS	DSSS	DSSS
September	DSSS			
12.		1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij				Metalurgija
Julij	Metalurgija	Vzdrževanje		Metalurgija
Avgust	Metalurgija	Transport		Metalurgija
September	Metalurgija			
13.		1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij				Vzdrževanje
Julij	Kemija C.	Transport		Grafika
Avgust	Vzdrževanje	Kemija C.		Vzdrževanje
September	Grafika			
14.		1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij				TIO 2
Julij	Kemija M.	TIO 2		Vzdrževanje
Avgust	Energetika	TIO 2		Grafika
September	TIO 2			

MEDVEJA

8.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			DSSS
Julij	Metalurgija	DSSS	DSSS
Avgust	DSSS	Veflon	DSSS
September	DSSS		

9.

	1 - 11	11 - 21	21 - 11
Junij			Metalurgija
Julij	Grafika	Kemija C.	Metalurgija
Avgust	Metalurgija	Grafika	Transport
September	Vzdrževanje		

10.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			Grafika
Julij	Vzdrževanje	Vzdrževanje	Kemija C.
Avgust	Vzdrževanje	TIO 2	Vzdrževanje
September	TIO 2		

MEDULIN

4.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			DSSS
Julij	DSSS	DSSS	Vzdrževanje
Avgust	Kemija C.	DSSS	DSSS
September	Metalurgija		

5.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			Kemija C.
Julij	Vzdrževanje	Metalurgija	Transport
Avgust	Kemija M.	Metalurgija	Vzdrževanje
September	Kemija C.		

MEDULIN

6.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			Vzdrževanje
Julij	TIO 2	Grafika	Veflon
Avgust	Transport	Vzdrževanje	Grafika
September	Vzdrževanje		

STELLA Maris

1.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			DSSS
Julij	DSSS	Vzdrževanje	DSSS
Avgust	DSSS	DSSS	Metalurgija
September	DSSS		

2.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			Vzdrževanje
Julij	Transport	Kemija C.	Metalurgija
Avgust	Vzdrževanje	Vzdrževanje	Kemija C.
September	Metalurgija		

3.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			Grafika
Julij	Grafika	Energetika	Vzdrževanje
Avgust	TIO 2	Metalurgija	TIO 2
September	Transport		

NOVALJA

15.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			DSSS
Julij	Vzdrževanje	DSSS	DSSS
Avgust	Kemija C.	Vzdrževanje	DSSS
September	Kemija C.		

16.

	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			Veflon
Julij	TIO 2	Metalurgija	TIO 2
Avgust	Grafika	Metalurgija	Transport
September	Vzdrževanje		

2. Lastna udeležba za prikolice se računa po naslednji lestvici:

dohodek na druž. člana	višina najemnine za 10 dni
do 5.180,00 din	1.500,00 din
od 5.180,00 din do 5.920,00 din	2.000,00 din
od 5.920,00 din do 6.660,00 din	2.200,00 din
od 6.660,00 din do 7.400,00 din	2.400,00 din
od 7.400,00 din do 8.140,00 din	2.600,00 din
od 8.140,00 din do 8.880,00 din	2.800,00 din
od 8.880,00 din do 10.360,00 din	3.000,00 din
nad 10.360,00 din	3.300,00 din

3. Glede na to, da je povpraševanje veliko in pričakujemo več prijav kot je zmogljivost v prikolicah, je odbor za splošne kadrovske zadeve sprejel naslednji sklep:

Služba za družbeni standard pripravi razpored kapacitet po tozidih in DSSS glede na število zaposlenih in zbira prijave. Vse zbrane prijave bo obravnaval IOS tozidov oziroma DSSS in določil upravičence za letovanje v prikolicah v letu 1983.

4. Opozarjamo, da bodo obravnavane le prijave, ki bodo v celoti izpolnjene na prijavnici.

5. Rok za prijavo je 7. 5. 1983.

6. Na podlagi sprejetih prijav in izdelanega razporeda letovanj, se bo akontacija za letovanje v višini 1.500,00 din za prikolico odbila od osebnega dohodka za mesec maj. Razlika se plača pred odhodom. Kasnejša odjava letovanja in vračilo vplačane akontacije bo možna le v izjemnih primerih (bolezen, smrt v ožjem sorodstvu, vojaške obveznosti).

Prosimo za razumevanje!

Družbeni standard

PRIJAVNICA

za letovanje v počitniških prikolicah

Avtokampi

1. "Stella Maris" Umag
2. Medulin
3. Medveja
4. "III Padova" Banjol Rab
5. Novalja

Obkrožite avtokamp, v katerem želite letovati:

Delavec TOZD oz. DSSS
 obrat na delovnem mestu
 želim letovati v času od do (v skladu z razporeditvijo kapacitet po TOZD, glede na število zaposlenih)

Obvezno izpolniti!

I. Delovna doba

- a) v Cinkarni zaposlen od leta
- b) delovna doba izven Cinkarne
- c) zaposlitev zakonca
- d) število družinskih članov
- e) samohranilka-(ec)

II. Zdravstveno stanje prosilca (priložiti zdravniško potrdilo)

- a) poklicna bolezen
- b) invalid (kategorija invalidnosti)
- c) kronična ali težja bolezen delavca

Število letovanj

- a) letoval v počitniških prikolicah
- b) letoval v najetih kapacitetah
- c) še nisem letoval v naših objektih

III. Dela in naloge, ki jih opravljam so w povečano nevarnostjo

.....
 Pravilno izpolnjena prijava bo omogočila COS TOZD oz. DSSS hitrejšo in doslednejše delo pri izdelavi razporedov, hvala!

Prijave sprejema služba za družbeni standard - referent za družbeni standard do 7.5. 1983

Podpis:

Priloga: Letovanje '83

Celjska folklorna skupina

Letos mineva deset let, odkar je bila na pobudo ljubiteljev folklorne ustanovljena v Celju folklorna skupina z namenom, da iztrga pozabi bogato dediščino s področja ljudskih plesov, pesmi instrumentalne glasbe in noš. Ob ustanavljanju sta pristopili na pomoč ZKO Celje in ŽPD France Prešeren.

Mnogo težav je bilo treba premagati, da je skupina lahko zaživela. Najteže je bilo nabaviti dragocene noše in glasbene instrumente. Skupina ima danes v lasti osem garnitur različnih noš iz vseh koncev Jugoslavije in obvlada naslednje ples: belokranjske, kozjanske, prekmurske, gorenjske, posavske, glamoč, srbske, baranjske in makedonske.

Tesno sodelujejo s strokovnimi sodelavci kot so: Glasbeno-narodopisni inštitut iz Ljubljane ter priznanimi koreografi: Mirkom Ramovšem, Ivanom Ivančanom, Desom Markovičem, Vaso Popovičem in Aco Andrejevem.

Celjska folklorna skupina sodeluje z drugimi skupinami iz vse Jugoslavije in tudi z zamejci iz Italije in Avstrijske Koroške. Udeležila se je nastopov v Romuniji, Italiji, Avstriji, Finski in Turčiji. Pogosto se pojavlja v ožji in širši celjski okolici. V preteklem letu se je kar šestinosemdesetkrat predstavila občinstvu.

Vsako jesen skupina, katere umetniški vodja je Edo Gaberšek, vpisuje nove člane. Zato vabimo vse, ki imajo veselje do ljudskih plesov in pesmi, da se nam pridružijo. Vabimo plesalce, pevce in godbenike (violiniste, tamburaše, basiste, klarinetiste in harmonikarje). Vaje so dvakrat tedensko po dve uri.

Pridružite se nam v jeseni, v pesmi in v plesu.

Marlena Dervenšek

Naša beseda 83

Zadnje dni v marcu je potekala Naša beseda 83. Ni nam neznano, da so pričetki in pobude za tovrstno ustvarjanje mladih bile prav v Celju. Letos se je Naša beseda pričela v kulturnem domu v Vojniku. Prvi so pokazali svoje delo učenci Srednje zdravstvene šole v Celju s slovenskimi narodnimi »Ni boljšega na svet, kot leidik živet«. Druga je nastopila skupina Klasa (Klavdij in Saša), s spremljevalkama - kitarama in s petjem.

Z odra se je razočarana vrnila skupina ERGO s tekstom »Mama, si videla mrtvega psa v travi?«. To pa seveda ni bilo nič čudnega, saj je bila dvorana polna osnovnošolcev iz nižjih razredov in jim je bil tekst nerazumljiv.

Petja na Naši besedi pa ni hotelo biti konec, saj sta se takoj za skupino ERGO predstavili sestri Zupančič, ki sta odpeli dve pesmi in pri občinstvu (tistem, ki ni zapustil dvorane pri izvajanju skupine ERGO) poželi uspeh. Pesmi pišeta sami in radi nastopata.

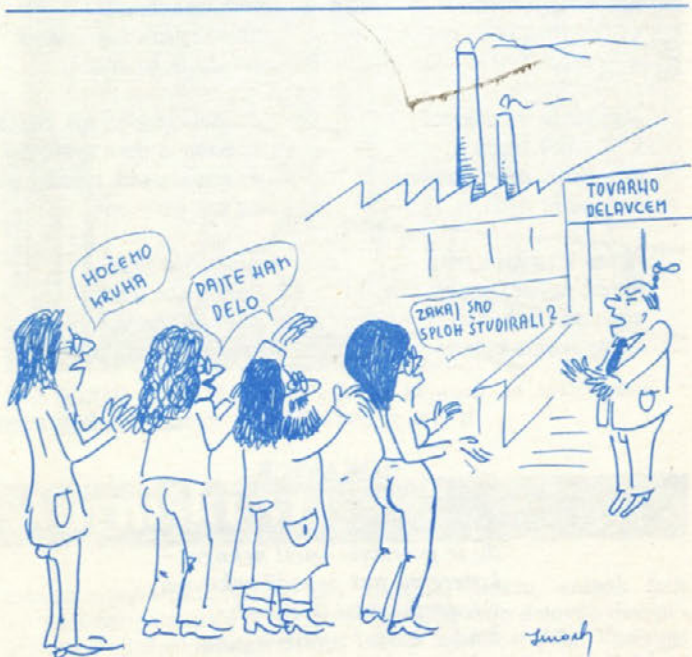
Zadnji pa so nastopili domačini - mlajša igralska skupina KUD »France Prešeren« Vojnik z igro »Za štirimi vrati«.

Nekateri zlobneži so bili mnenja, da je skupina požela največji aplavz, ker so pač domačini. Igra je bila res prijetno presenečenje, pri tem pa mislim tudi na režiserko - Heleno Muha in igralce.

V razgovoru z režiserko o njenih težavah pri režiji in o prilagajanju recitatorjem ki so precej mlajši od nje, je povedala, da nima problemov. Seveda pa se mora svoji mladi skupini prilagajati. Tako je minil prvi dan Naše besede 83, kjer so bile predstavljene novosti mladih ustvarjalcev in ljubiteljev pesmi in iger. Prijetno smo bili presenečeni nad mlajšimi igralci - osnovnošolskimi. Letos se jih je za Našo besedo prijavilo kar nekaj. Prav zaradi tega smo lahko zadovoljni. Na žalost pa je udeležba delovnih organizacij pod kritiko. Želel bi, da bi se tudi ti odločali za prikaz ljubiteljskega

ustvarjanja na tovrstni prireditvi. Ne bi bilo odveč, če bi omenila, da bi se Naše vesede ali tovrstne prireditve lahko udeležila tudi naša delovna organizacija, zato: KULTURNI REFERENTI, PRIČNI-TE O TEM RAZMIŠLJATI ŽE SEDAJ.

Irena Kroflič

Poezija

NJEJ

Zakaj jočeš za nevidnimi pticami v brezvetrju rdečih rož?

Zakaj hrepeniš za jesenskimi njivami,

ko pa veš,

da ne boš nikoli dobila rdečega smaragda?

Zakaj čakaš mavrico kozmosa,

ko je vendar dež samo za izbrance tebi neznanih bogov?

Ne išči stopinj, ki jih nisi nikoli pustila v toplem pesku, izpral jih je dež.

Ne išči pesmi nekega jutra.

Toda ti boš jokala, hrepenela, iskala dalje ...

Čakam da obstaneš in se prebudiš v jutrih nikoli poiskane sreče. Tvoje sanje so stikane na statvah iz jutranje rose.

Ko se prebudiš me poišči. Poišči me med jutrom in večerom, v soncu, v knjigah, v poeziji, v tvoji pesmi, čakala bom.

CVETKA

UMIRAM MED UMIRAJOČIMI

Umira tisoč ljudi,
med umirajočimi so otroci,
žene in možje,
med množico umirajočih sem tudi jaz.

Umiram z njimi!
Pa čeprav sem še mlada
UMIRAM
z mano umirata
ljubezen in sovražstvo ...
Zakaj?

Zato ker umira tisoč ljudi,
med umirajočimi so otroci,
žene in možje,
in med njimi sem tudi jaz.

VILMA

*Imao sam pravu ljubav
u životu svom
niko kao ona nije
bliska srcu mom.*

*U Evu se ja zaljubih
baš na pogled prvi
ta ljepojka crne kose
srce moje smrvila.*

*Pogled ima totalan
koji zrači sreću
prepustiti tebe drugom
e, to vala neću.*

*Hoda Eva kao srna
korak lagan ima
nije čudo nikakvo
da se svidja svima.*

*Al' životni putevi
čudni biti znaju
uzimaju sve,
a ništa ne daju.*

*Mislio sam samo na nju
sna mi nije dala
da je volim kao nikog
valjda je to znala.*

*Sanjao sam ja nju često
iz dana u dan
sa njom djelit sreću pravu
za me bješe san.*

*Lice ti je ljepo
kosa crna, gusta
ali moja želja
osta prazna, pusta.*

Adam - koji sanja

ROKAVICE

*Sedaj sem popolnoma prepričan,
da je potrebno imeti nekoga,
kateremu boš posodil rokavice
v ledenih zimskih dnevih.
Kadar hladni severnik piha,
takrat,
roke tvoje tople
stopijo v neke druge roke
in vidiš, kako oči vedro svetle,
smejejo se zadovoljno
in smeješ se tudi ti,
potiskajoč roke v žepe
in srečen si,
kljub temu, če ti roke zmrznejo.
Resnično je potrebno imeti nekoga,
kateremu boš posodil rokavice
v ledenih zimskih dnevih,
kadar hladni severnik piha,
Morda se takrat
roke zmeznjene in hladne, nekatere
ogrejejo s toplino
in pustijo neke nove poti,
iskajoč toplino solzno.
Zato,
če imaš tople rokavice
je res potrebno imeti nekoga,
kateremu jih boš posodil
v ledenih mrzlih dnevih,
kadar hladni severnik piha.*

S.Š.

Za razvedrilo

- Ti, kako pa je bilo na samoupravni delovni skupini?
- Ni za govor't!
- Zakaj pa?
- Najslabše sem ocenjena, najmanjši indeks imam!
- Jaz sem pa zelo zadovoljna.
- Veš, od sedaj naprej bom pa sedela ter roke in noge držala križem.
- Posluš' me: če hočeš kaj doseč', jih drži kvišku!

Zdenka Drobne

*Pada, pada, pada!
Padajo kovanci.
Kup se več.
Brez dna je vreča
v katero človek
svoje si bogastvo več!*

*Pada, pada, pada!
Pada človek.
Želja po kovancih
pa rodi
pohlep!
Kaj si, človek?*

*Pada, pada, pada!
Pada zavest!
Svet je brez cest,
svet je brez gest!
Kje človek si,
kje tvoja je zavest?!*

*Pada, pada, pada!
Človek pada.
Pada v prepad
poželenja!*

A iz prepada pelje cesta!

*In po njej
padam, padaš, padamo!*

*

Obvestila

Center za klubske dejavnosti pri OK ZSMS bo organiziral družabne večere z glasbo za ples in razvedrilo. Družabni večeri bodo potekali v hali Golovec, v prostorih sedanega DISCA vsak petek od 15. aprila do konca junija ob 20.00 do 24.00 ali 1.00. Vstopnina -70,00 din na osebo. Pridite vsi, ki bi radi preživeli prosti čas ob plesu in družabnem večeru.

OK ZSMS
Center za klubske
dejavnosti

*

SESTANEK MLADINCEV CINKARNE

Predsedniki, sekretarji in drugi aktivni mladinci smo imeli v četrtek, 14. 4. 1983 skupni sestanek. Tega sestanka se je udeležilo pet osnovnih organizacij mladine. Od vabljenih, ki jih je bilo kar nekaj, sta se odzvala le tovariš Zlatko Šentjurec in tovarišica Alenka Pregelj. Na tem sestanku smo obravnavali Pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo s prilogami. Pogovarjali pa smo se tudi o materialih, ki smo jih dobili za konferenco Občinske organizacije mladine, ki govore o zaposlovanju in jih je pripravil tovariš Željko Cigler.

*

Irena Kroflič

Amatersko gledališče Železar Celje - Štore vabi vse mlade entuzijaste, ki so pripravljene resno delati, da jih obiščejo. Pridite v kulturni dom v Štorah - vsak četrtek od 17. do 19. ure.

COP

*

Pastozni ekstrudor

Avtorji predloga so: Bojan Završnik, Anton Žerjav, dipl. ing., Viktor Kovač, Ivica Žerjav, dipl. ing., Janez Goršek in Anton Deželak.

Predlog, ki ga je od zasnove do realizacije izvedla omenjena skupina je opredeljen kot tehnična izboljšava oziroma know-how. Opravili so zahtevno nalogo, saj je izdelana kompletna linija pastne ekstruzije po lastnem projektu. Material za ekstrudor je ves domač razen hidravlike, ki je uvožena. Na ekstrudorju izdelujejo tesnilne vrvice in tenkostenske cevi, ki jih pri višjih temperaturah še sintrajo, da dobijo cevke željeno trdnost in žilavost, da zdržijo visoke pritiske. Tako lahko cevka \varnothing 10 mm in 2 debelino stene 1 mm zdrži pritisk 40 barov. Uporaba cevk je večnamenska, največ pa jih uporabljajo za pretakanje agresivnih tekočin, za izolacijo v elektroindustriji, raketni tehniki, za hladilne in grelne kače pri višjih temperaturah.

Prihranek, ki so ga dosegli z izdelavo ekstrudorja je torej dvojen, prvič pri samem ekstrudorju, kjer znaša razlika med uvoženim in doma izdelanim 7.570,522 din in drugič pri izdelkih, kjer znaša čista gospodarska korist v prvem letu 2.138,498 din.

Skupna gospodarska korist za izdelani ekstrudor in prodane proizvode z odbitkom vseh stroškov je 9.709,020 din. Avtorjem pripada posebno nadomestilo po samoupravnem sporazumu o inventivni dejavnosti 305.747 din, posameznikom pa: Bojanu ZAVRŠNIKU 73.979,00 din, Antonu ŽERJAVU 73.979,00 din, Vikiju KOVAČIČU 48.919 din, Ivici ŽERJAVU 36.690 din, Janezu GORŠKU 36.690 din, Antonu DEŽELAKU 36.690 din.

Sprememba montaže in demontaže loput

Avtorja koristnega predloga sta: Anton MRAVLJAK in Peter KENDA.

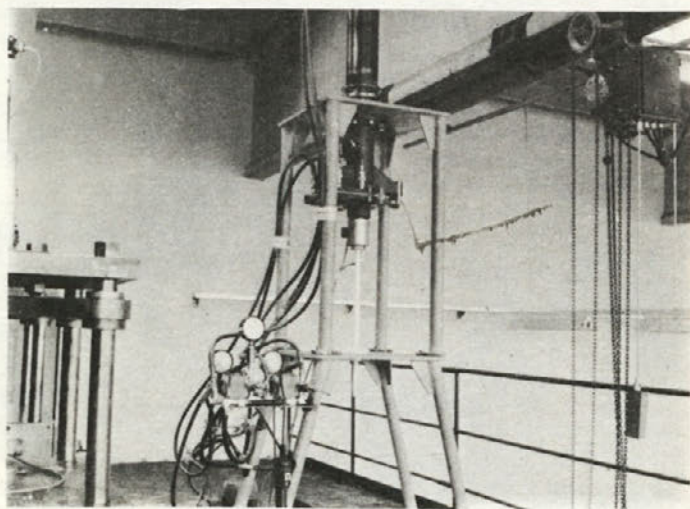
V peči za sintranje odpreskov v PTFE je pri menjavi grelcev nastajal zastoj, kjer so morali vsako loputo posebej odvijati in snemati z okvirja, pri montaži pa v obratnem postopku. Po realizaciji predloga se celoten okvir skupaj z loputami sname in zamenja. Tako je nastal precejšen prihranek pri času, povečala pa se je tudi proizvodnja. Predlog je ocenjen na 150.000 dinarjev gospodarske koristi, posebno nadomestilo avtorjema po samoupravnem sporazumu o

inventivni dejavnosti pa znaša 21.132 din, vsakemu ena polovica.

Prihranek amonijaka pri jedkanju PTFE folije

Avtor predloga je Anton MRAVLJAK.

V Veflonu uporabljajo v proizvodnem procesu amonijak iz jeklenk. Z ročnim dviganjem in izpraznjevanjem iz navpičnega položaja je še vedno ostalo okoli 10 % amonijaka v jeklenki. Na predlog tov. Mravljaka so izdelali stojalo za jeklenko, ki je pritrjena v navpičnem položaju. Tako je odpadlo večkratno ročno dviganje, jeklenka pa se zdaj do kraja izprazni. Inovacijska komisija je za koristni predlog nagradila avtorja z enkratno nagrado 1000 din.

PASTOZNI EKSTRUDOR - nova naprava za izdelovanje tankostenskih cevi in tesnilnih vrvic iz PTFE

Olepšajmo tovarniški vrt

Sredi pomladi smo že, zato nas zanima, kako bomo imeli urejeno našo okolico. Veliko je že bilo pobud, da bi se uredila ta ali ona zelenica, očistilo blato in nesnaga, ki nas posebno ob slabem vremenu vedno znova razburja.

Zelenilo industrijskih območij dobiva danes vse večji pomen. Osnovna naloga tovarniške ozelenitve je uporabnost, zaščita od škodljivih industrijskih produktov in sprostitvev oziroma umiritev. Pri čistih industrijah so problemi in težave pri izbiri rastlin, pri nečistih pa smo vezani na izbiro manjšega števila odpornih vrst.

Pred letom dni smo v Cinkarni zaposlili vrtnarskega tehnika tov. Marka Cestnika, ki skrbi za vzdrževanje zelenic in okolja. Skrb za okolje, ki sedaj spada pod tozdr Vzdrževanje, naj bi bila tudi skrb vseh nas. Tega se premalo zavedamo, najbolj pa tisti, ki hodijo preko zelenic mimo poti ali pa se kar z avtomobili (po možnosti tovornimi) peljejo čez. Koliko takih primerov je že bilo na zelenici, ki to več ni med Marketingom in Grafiko. Pa ni bil nihče niti opozorjen, kaj šele kaznovan. Pot, ki pelje levo od vratarnice je namenjena vse prej kot avtomobilom. Pešci pa so žal vedno v nevarnosti. Skrb za okolje naj bi bila del naše kulture. Tako pa nam prav ta pove, kakšni smo.

V letošnji pomladi se bomo najprej lotili ureditve okolja okrog tozda Transport. Posajenih bo okrog 40 brez in nekaj divjih kostanjev pred parkiriš-

čem na zadnji strani. Nato je na vrsti ureditev zemljišča pri Marketingu. Potrebno je narediti pot do Centra za izobraževanje, zgraditi pot do Preparatov in kupiti nekaj nizkega brinja, nekaj tis in javorjev.

Že lani je bila predvidena razširitev ceste od vratarnice do konca Grafike in ureditev kanalizacije, zato se vrtnarska dela še ne morejo začeti.

Postopno bo potrebno urediti prostor med Centrom za izobraževanje in Litoponom ter zasaditi nekaj dreves in urediti zelenico. Prav tako je potrebno urediti grede v parku pred AOP.

Nekaj grmovnic in trajnic bo polepšalo tudi zelenico pred upravno zgradbo. Prav tako so potrebni majhnih popravkov tudi prostori v starem delu.

Parkovno urejeno tovarniško okolje ne doprinaša samo k zu-

nanjemu videzu, ampak tudi vpliva na višjo delovno disciplino in storilnost dela. Vnašanje naravnih elementov med delovno skupino, ljudi, deluje blagodejno na delovni kolektiv in obratno; neurejen, utrudljiv in nezdrav delovni prostor deluje depresivno in zavira delo.

Pri urejanju tovarniške okolice mora priti do veljave funkcionalnosti. Parkovne oblike naj bodo enostavne, vnešeni elementi naj delujejo mirno, da bodo lažje dopolnjevali bučno tovarniško okolje. Tovarniška ozelenitev predstavlja zdrav prostor za aktivni odmor delavcev med odmori.

Nakup vseh rastlin za polepšanje okolja v Cinkarni ne bo presegal dva milijona din.

M. C.

(Ne) aktualno

Špela Kompromis:

Oh.... pa te noge. Iz dneva v dan me bolj bolijo. Mi v administraciji smo sploh bolj občutljivi. Sicer pa gredo tele noge domov, če seveda ne bo »prišlo« kaj vmes....

Novi predsedniki sindikata

V tozidih Vzdrževanje, Energetika in Veflon so izvolili novo vodstvo v izvršne odbore sindikata. Za predsednike pa so izbrali: Franca Lončarja v Vzdrževanju, Miša Primca v Energetiki in Zvoneta Vrunča v Veflonu.

Tovariš Franc Lončar je rojen 8. 4. 1949 in je zaposlen v naši delovni organizaciji od leta 1978 na delovnem mestu strojni delovodja. Pred tem je delal v Gozdnem gospodarstvu, kjer je bil podpredsednik sindikata.

Tovariš Mišo Primc je rojen 25. 6. 1962 in je zaposlen v Cinkarni od 7. 1. 1982 kot nadzornik v Energetiki. Izkušenj pri delu v sindikatu nima, ker je komaj končal šolanje.

Tovariš Zvone Vrunč je lahko marsikaj povedal o delu sindikata, saj že nekaj let uspešno vodi to osnovno organizacijo. Pravi, da je v njihovem tozdu več težav, vendar vse rešujejo skupno, hitro in tudi uspešno. Več kot polovica delavcev v tozdu se vozi iz oddaljenih krajev kot so Žetale in Macelj tako, da morajo imeti do njih razumevanje,

predvsem v primeru zakasnitve na delo. Delavci so pridni in delavni in težko čakajo na uveljavitev nagrajevanja po delu. Večkrat presegajo skupinsko normo, a to ne morejo upravičiti z izplačilom osebnega dohodka prav zaradi resolucijskih omejitev. Čeprav so preprosti delavci z nižjo izobrazbo, se zelo zanimajo za devizno poslovanje in preskrbo s surovinami. Dostikrat postavljajo vprašanje glede nove investicije, to je hale za agresivne medije - krogličnih ventilov za serijsko proizvodnjo, saj ne morejo z današnjimi zmogljivostmi dohitevati veliko povpraševanje. Z investicijo bi razširili tudi usluge pri repcoatiranju. Potrebovali bi tudi večji avtoklav, da nam večjih izdelkov ne bi bilo potrebno pošiljati v Zorko Šabac, saj se pri transportu nemalokrat poškodujejo.

Stabilizacija je dala delavcem v Veflonu pravzaprav večji elan za delo, saj se zavedajo, da je bodočnost le v delu. »In kako vem, da so se v stabilizaciji vživel? Vidim, da sedaj ni potrebno več opozarjati na pazljivost in prihranek delovnih priprav in delovnih sredstev.« V zadnjem času so mnogi začeli delati na

inovacijah, saj so že precej stvari naredili sami, medtem ko smo jih prej uvažali.

Novo izvoljenim predsednikom sindikata želimo obilo uspeha pri delu in uresničevanju vloge Zveze sindikatov.

Urednica

Kaj menite o tem?

Cinkarna je bila ustanovljena leta 1873. Letos torej praznujemo njeno 110-letnico. Ob tej priložnosti imamo možnost po desetih letih spet nagraditi tiste delavce, ki so prispevali več k dobremu delu in odnosu do dela, organizaciji, samoupravljanju itd.

Konferenca Zveze sindikatov Cinkarne je že dala pobudo za zbiranje najboljših delavcev v izvršnih svetih ter opozorila Komisijo za priznanja in oblikovanja, da o predlogih razpravlja.

Torej smo po dolgih letih vendar pomislili na delavce, ki si že tudi dolgo zaslužijo kakšno priznanje. Toda ali bodo izbrani pravilni kriteriji za izbor najboljših delavcev, ali ne bomo pozabili prav tistih, ki si to najbolj zaslužijo? Je za priznanje dovolj kup funkcij, ki si jih nalagajo nekateri, pa v družbenopolitičnem in samoupravnem življenju niso doprinesli nič ali zelo malo h krepitvi samoupravljanja in izboljšanja naših razmer? Bodo za priznanje predlagani tisti, ki so se komaj v zadnjem obdobju vključili v družbenopolitično in samoupravno delo,

prej pa dolga leta niso niti mignili s prstom? Prav gotovo pa ne bodo med izbranci tisti, ki so s kritiko nesli svojo glavo napredaj. Pozabljeni bodo najbrž tudi mladi delavci, ki so »kajpak« premladi za priznanja v tako veliki delovni organizaciji.

Si mar priznanja in odlikovanja ne zasluži prav tisti, ki se lahko z vso pravico zadovoljno ozre na rezultate, ki jih je dosegla delovna organizacija? In pa tisti, ki si prizadeva za resnico,

bojuje za pravičnost in se zna upreti vsem pritiskom? Pa tisti, ki je dal osebni prispevek k razvoju odnosov med tozdi?

V delovni organizaciji se že pripravljajo predlog Poslovnika o kriterijih za podeljevanje vseh nagrad, priznanj in odlikovanj v delovni organizaciji in izven nje.

Socializmu je potrebno vedno dajati podobo humanosti. (Tito) Se strinjate?

M.G.

kažejo tudi vse večja interna kratkoročna zadolževanja med temeljnimi organizacijami.

Za slabšo likvidnost delovne organizacije so krive tudi zaloge. Te so bile konec lanskega leta v primerjavi z zalogami v začetku leta 1982 večje pri surovinah in repromaterialu za 32,5 %, pri gotovih izdelkih pa kar za 82 %. Spričo navedb o vse slabši založenosti z reprodukcijem materialom pa moramo večjo vrednost zalog pripisati rasti cen v teku leta, ne pa fizičnemu povečanju zalog.

K slabšanju likvidnosti pripisujejo tudi neizplačane stimulacije za izvoz. Te znašajo za našo delovno organizacijo za izvršeni izvoz v četrtem tromesečju 1982 še približno 115 milijonov dinarjev. Predvidevamo, da bo ta znesek pokrit v prvi polovici aprila letos z menicami, ki bodo vnovčljive predvidoma v juniju letos.

Jožica Dimec

Likvidnost v februarju

Po izbranih podatkih za mesec februar ugotavljamo v primerjavi z minulima mesecema padec denarnih sredstev na žiro računih temeljnih organizacij kot posledico vse slabše likvidnosti organizacij združenega dela, poslabšanje finančne strukture sredstev, kakor tudi poslabšanje finančne discipline. Opažamo povečane terjatve do naših kupcev, ter dokaj povečano menično plačevanje namesto vir-

manskega, kar pomeni, da v gospodarstvu ni dovolj denarja.

Pridobivanje bančnih kreditov za izvoz je v upadanju, kar je posledica zmanjšanja izvoza kot podlage za najemanje teh izredno ugodnih kreditov. V mesecu februarju pa smo morali na predlog poslovne banke odplačati tudi nekaj zapadlih izvoznih kreditov iz žiro računa zaradi prekoračene višine plasmana.

Na naraščanje nelikvidnosti

dopisujte v svoj časopis

Težave z oskrbo

V letošnjem letu se nenehne zaostritve na gospodarskem področju kažejo v še slabši oskrbljenosti s surovinami kot je bilo to v preteklem letu. Osnovni razlog je predvsem težaven likvidnostni položaj, v katerem se nahaja naša država. Kljub temu, da je odstotek razpolaganja od ušvarjenega priliva od izvoza na konvertibilno področje v višini 56 %, znatno višji od lanskoletnega razpoložljivega, so bile v tem času izčrpane vse rezerve, s katerimi so v preteklosti delovne organizacije še razpolagale.

Konkretno za našo delovno organizacijo lahko rečemo, da je možnost uvoza v letu 1982 strahovito upadla v primerjavi z letom 1981, da pa je v letu 1983 zaradi novih zunanjetrgovinskih pogojev položaj še znatno težji. Surovine, ki jih nabavljamo iz uvoza, zagotavljamo v pretežni meri iz lastnega ustvarjenega priliva ali iz naslova odloženega plačila na kasnejši čas. Tako računamo, da bo kljub vsemu zagotovljena nekoliko ugodnejša oskrbljenost tistih programov, ki so v največji meri odvisni od uvoza, glede na to, da prihajajo surovine, ki smo jih naročili tekom meseca marca.

Trenutno se v največji meri prizadevamo, da bi zagotovili devizna sredstva za naslednjo pošiljko uvoznih surovin iz konvertibilnega področja, s katero bi lahko preživeli razdobje do konca septembra.

Naše aktivnosti potekajo tudi v smeri zagotovitve ugodnejšega tretmana naše delovne organizacije v razpolaganju z ustvarjenimi devizami, glede na pomen, ki ga za našo družbo predstavlja proizvodnja pigmentov (titanov dioksid in žvepova kislina). V primeru, da bi Cinkarna razpolagala s 75 odstotki priliva, bi se naše možnosti o uvozu materiala in surovin znatno povečale.

Oskrba s surovinami domačega izvora je enako težka, pač glede na to, da vsaka delovna organizacija poskuša razrešiti svoje devizne težave z največjo usmeritvijo v izvoz oziroma vztraja na združevanju deviz, v kolikor želimo, da pride do dogovora o nabavi. Zato imamo tudi vse več primerov, na osnovi katerih dajemo kupcem na razpolago zmogljivosti za predelavo surovin, ki so si jih sami zagotovili.

Maks Bastl

Osiromašeno investiranje

Težki pogoji gospodarjenja se ne kažejo samo na področju oskrbe, temveč tudi v vedno bolj zoženih možnostih za investiranje. Glede na to, da naš srednjeročni program še ni doživel samoupravne verifikacije, smo ga ponovno v samem osnutku poskušali prilagoditi trenutnim razmeram. Eden od najpomembnejših načrtov za to srednjeročno razdobje je prav gotovo proizvodnja železooksidnih pigmentov. Spričo velikih sredstev, ki so potrebna za njegovo realizacijo, predlagamo, da se le-ta odloži na nedoločen čas.

Osnovni razlog je ugotovitev, da gospodarska recesija, v kateri

se nahaja ves svet, otežkoča oziroma zmanjšuje možnosti izvoza tega izdelka na konvertibilno tržišče, glede na to, da ima največji svetovni proizvajalec Bayer izkoriščene zmogljivosti samo 40 odstotno.

Drugi, za nas še pomembnejši razlog je v tem, da v primeru realizacije železooksidnih pigmentov onemogočimo kakršnekoli druge investicijske posege za posodobitev obstoječe proizvodnje in pa odpravo ozkih grl tam, kjer se porajajo, pri čemer bi bilo možno z znatno manjšimi sredstvi doseči hitrejše in ugodnejše finančne učinke.

Maks Bastl

Projekt »Nigerija« negotov

Projekt »Nigerija« je trenutno v ne najbolj ugodnem položaju, spričo izrednih gospodarskih težav, v katere je pripeljala Nigerijska naftna kriza. Mi smo morebitnim zainteresiranim partnerjem posredovali študijo o možnosti našega angažiranja v tej deželi. Med ostalimi smo seznanili tudi

JUB iz Dola pri Ljubljani, ki je že pred leti organiziral svojo proizvodnjo na tem področju. Zato ocenjujemo, da je najrealnejša možnost realizacije našega projekta prav preko tega poslovnega partnerja.

Maks Bastl

Položaj, v katerem so delavci v vsaki temeljni organizaciji združenega dela-v katerem sami nosijo posledice svojega odločanja, da dohodek, ki ga ustvarijo v temeljni organizaciji, pomeni materialno podlago njihovih samoupravnih pravic, in da morajo zato nenehno dvigati produktivnost dela-spodbuja h gospodarskemu ravnanju delavcev v vsaki posebni organizaciji, se pravi, da v lastnem interesu delajo tisto, kar je tudi splošni interes vseh delavcev. Ne smemo pa pozabiti, da odločanje delavcev v temeljnih organizacijah o sredstvih in dohodku ni stvar, ki se ne tiče nikogar drugega. Zakaj, gre za družbena sredstva in dohodek, ki je rezultat ne le dela delavcev v organizaciji, ki ta dohodek ustvarja, marveč celotnega družbenega dela. Odločanje o tem je družbena funkcija delavcev. Vsebuje tudi odgovornost delavcev v vsaki temeljni organizaciji naproti delavcem v drugih organizacijah in družbi v celoti.

Tito

Občni zbor Ljudske tehnike

Širjenje tehnične kulture in znanosti med najširše množice, ter uspešno vključevanje njenih dosežkov v vsakdanje delo in življenje, je namen in poslanstvo društva Ljudske tehnike, ki v Cinkarni deluje že 26 let.

18. marca 1983 je bil v prostorih Samopostrežne restavracije Gaberje že 23. občni zbor dru-

štva. Na njem so člani spregovorili o delu društva v preteklem letu, izvolili nov izvršni odbor ter sprejeli predlog programa dela za leto 1983.

Dejavnost društva se je odvijala zlasti v devetih kroških, izmed katerih so bili lani zelo aktivni strojni, radio in foto krožek.

Strojni krožek je prevzel projektiranje in realizacijo EMCO

filtra z izdelavo grelnika za hidroluzer, skip naprave ter mešalne posode za redčenje kisline, hidravlike za dvig in spust peči, remonta proge za rezanje navojev ter polirnega stroja ter še razna druga dela.

Elektro krožek je prevzel pravo dokumentacijo za projekt pri novi valjarni, sodelovali so pri plinifikaciji peči v keramiki ter dveh pečeh v cinkovem belilu ter izvršili rekonstrukcijska dela na IV. Gautschi peči.

Merilni krožek je uspešno izdelal merilno regulacijsko instalacijo rekacijskih kotlov ter druga manjša dela.

Metalurški krožek se je aktivno vključeval pri izdelavi študije za racionalno in ekonomično porabo pare, sodeloval pri izdelavi tehnološke dokumentacije ter puščanju egalizacijskih rezervoarjev v pogon, opravili pa so tudi remont Remeltd peči.

Kemični krožek je deloval pri izpopolnitvi čistilne naprave za kurilno olje in mazut, sodelovali so pri izdelavi tehnoloških zasnov rekonstrukcije »linije za proizvodnjo minija«.

Grafični krožek pa je v lanskem letu pokazal večjo aktivnost pri izobraževanju članstva.

Krožki so skupaj ustvarili 8.174.850,00 din prihodka in 3.333.083,00 din dohodka v delo pa je bilo vključeno 84 članov. Ustvarjen dohodek pa je osnova za izvajanje vseh nadaljnjih aktivnosti v društvu, zlasti v foto, radio in avto krožkih kot neprireditvenih krožkih.

Dejavnost avto krožka je bila okrnjena zaradi ukinitve avtošole. Organizirali pa so tečaj za voznike motornih čolnov, predavanje o varnosti v prometu, jesensko ocenjevalno vožnjo po Kozjanskem z ocenjevanjem spretnostne vožnje, vožnje na čas ter testiranje iz prometnih predpisov. Prizadevali so si tudi spodbuditi interes za manjša popravila pri vozilih v avtodelavnici pod strokovnim nadzorstvom instruktora mehanika.

Foto krožek ima probleme pri vključevanju novih članov, saj zanimanje za klasične začetne tečaje upada. Člani so s svojimi fotografijami sodelovali na petih razstavah in dosegli lepe uspehe. Aktivno so se vključevali pri zbiranju foto dokumentacije ter spremljali izgradnjo valjarne, pregrade v Bukovžlaku, pilotne naprave, »S« kisline, Litopona, remonta ZN sulfata in izgradnjo objekta v Mozirju.

Med zelo uspešne krožke sodi radio krožek, saj se s svojim pozivnim znakom YU 3D CC na tekmovanjih širom domovine in v tujini večkrat sliši. Udeležili so se sedmih večjih tekmovanj in

dosegli izredne uspehe. Pričeli so z urejevanjem amaterskega teleprinterja, dograjevanjem manjkajoče opreme ter šolanjem operaterjev, skupaj z RK EMO so bili organizatorji prireditvev ARG - CE.

Društvo LT posveča precejšnjo skrb tudi izobraževanju članstva v širšem smislu. Skupaj z vodstvom Cinkarne so organizirali in sofinancirali strokovni ogled Drupe v Düsseldorfu in Acheme v Frankfurtu na specializirani svetovni razstavi s področja grafične in kemične predelovalne industrije. Društvo je organiziralo tudi strokovno ekskurzijo v Titov Veles in Titograd, kjer so si ogledali topilnico cinka z rafinacijo in aluminijski kombinat. Grafični krožek je organiziral ogled papirnice na Reki in ogled Intergrafike, kemični krožek pa ogled Julona v Ljubljani in Konusa v Slovenskih Konjicah. Za člane društva je bil organiziran tudi ogled sejma elektronike v Ljubljani in ogled Zagrebškega velesejma.

Društvo stalno skrbi, da se v krožkih obnavljajo osnovna sredstva, stroji, naprave, instrumenti, ki se v končni obliki prenesejo na posamezne tozde in se na ta način del pridobljenih finančnih sredstev zopet vrača v delovno organizacijo. Stalna je tudi skrb za pridobivanje strokovne literature s področja tehnične kulture.

Manj uspešno je bilo društvo pri spodbujanju inovacijske dejavnosti, aktivnost na tem področju mora postati stalna skrb društva.

Tovariš Podpečan je kot član KPO v razpravi poudaril, da bi bilo potrebno še več prispevati k izobraževanju članstva. Veliko bi lahko pripomogli k delu z ekologijo. Še posebej je poudaril potrebo po tesnem sodelovanju delovne organizacije in društva z idejnimi projekti, boljše povezavo s KPO in poslovnimi organi. Nakazal je težnjo po izgradnji novih prostorov društva ljudske tehnike, saj bo potrebno do leta 1995 oddati vse prostore v starem delu Cinkarne.

Na seji so potrdili tudi predlog društvenega cenika ter Pravitnik o inventivni in racionalizatorski dejavnosti. Ob koncu so podelili priznanja nekaterim za dolgoletno in plodno delo v društvu.

Izvolili so izvršni odbor v sestavi:

Krivec Emil - predsednik, Jedlovčnik Robert - podpredsednik, Skale Viktor - tajnik, Smeh Darinka - blagajnik in Šmon Leopold - gospodar.

Člani:

Slokan Dušan, Benčina Anton,

Naraks Jože, Burnik Mihael, Mlakar Angelca, Ručigaj Ivo, Tukarič Marko.

Predsednik društva in delovno predsedstvo

Ker želimo obnoviti evidenco članstva LT, prosimo vse aktivne člane, da izpolnijo pristopno izjavo, k sodelovanju pa vabimo tudi nove člane. Članarina za leto 1983 znaša 24,00 din.

PRISTOPNA IZJAVA za članstvo v društvu LT Cinkarne Celje

Tov. rojen dne

v kraju SR

Stanujoč

zaposlen v TOZD oz. DSSS

Poklic

izjavljam:

1. Sem član LT CC od in želim ostati.

Delujem v krožku:

2. Obnavljam članstvo LT CC, bil sem član od

do in želim delovati v krožku

3. Želim postati član LT CC in delovati v krožku

Dovoljujem, da se mi letna članarina, potrjena na občnem zboru društva, poračuna v enkratnem znesku pri izplačilu OD.

Celje, dne

Podpis

Prijavnico oddaj vodji krožka v katerem želiš delovati do 15.5.1983.

1. Strojni krožek, Tofant Anton TOZD Vzdrževanje tel. 305
2. Elektro krožek, Herlah Viktor Investicije tel. 304
3. Merilni krožek, Krašovic Dušan TOZD TiO₂ tel. 391
4. Metalurški krožek, Dokler Emil TOZD Metalurg. tel. 630
5. Kemični krožek, Rebov Janko TOZD Kemija tel. 450
6. Grafični krožek Žerjav Franc TOZD grafika tel. 541
7. Foto krožek, Lamper Drago TOZD Vzdrževanje tel. 350
8. Radio krožek, Vervega Viktor TOZD Veflon tel. 484
9. Avto krožek, Leskovšek Fric, TOZD Grafika tel. 552

Pisma naših otrok

MALI INTERVJU Z ROKOM PETROVIČEM

Objavljamo povzetek intervjuja z mladinskim svetovnim prvakom v slalomu, Rokom Petrovičem. Z njim se je februarja letos pogovarjala hčerka našega sodelavca, ki obiskuje prvi letnik srednje tehnične šole v Celju.

Rok Petrovič je 4. februarja 1983 postal mladinski svetovni prvak v slalomu. Tako tudi Rok stopa po poti najboljših smučarjev na svetu in nadaljuje tradicijo v našem alpskem smučanju, ki se je pričela leta 1975, ko je Bojan Križaj postal mladinski evropski prvak v slalomu. Lani je Andreja Leskovšek zmagala na prvem svetovnem mladinskem prvenstvu, ki je bilo v francoskem mestecu Aurou, leto pa je zmagal Rok.

- Kdaj si začel smučati?

Rok: *Smučati sem pričel pri štirih letih. Prva me je smučanja učila mama, pozneje pa oče. Tekmovati sem pričel z devetimi leti. Mislim, da je najbolj pomembno to, da imam veliko veselje do tega športa.*

- Kdo je bil tvoj prvi trener in v katerem klubu treniraš?

Rok: *Lahko rečem, da je bil Marko Bokal, čeravno jih je bilo več. Treniram pa v smučarskem klubu Novinar.*

- Kaj je na tekmovanjih najbolj naporno? Ali te je na startu strah?

Rok: *Najbolj naporene so vožnje iz ene tekme na drugo. Strah pa me ni nikoli, ker sem že tega vajen.*

- Kakšno je tvoje mnenje o super veleslalomu? Si tudi ti proti njemu?

Rok: *Proti nisem, sem pa zato, da je to posebna disciplina, in ne v okviru veleslalomu.*

- Imaš med smučarji kakšnega vzornika?

Rok: *Teško bi rekel. Vzornik mi je vsak športnik, ne samo smučar, ki doseže velike uspehe. Vem pa,*

da je za te uspehe potrebno mnogo volje in naporov.

- Katere smuči uporabljaš?

Rok: *Smučam na smučeh Rossignol. Če ne bi bil zadovoljen z njimi, bi lahko vzel druge, samo jaz nimam nič proti tem, mislim celo, da so dovolj dobre in kvalitetne. Vezi pa imam Look.*

- Kdo skrbi za tvojo opremo?

Rok: *Predvsem sam. Pri tem pa mi pomagajo trenerji, pomočniki trenerjev in serviseri.*

- To sezono si končal svoje nastope na tekmah svetovnega pokala in iz njih verjetno dobiš dragocene izkušnje. Ali so ti kaj pomagale?

Rok: *Mislim, da je vsaka tekma ena izkušnja več in tako, so mi vse tekme dosti pomagale.*

- Kaj pa meniš o olimpijskih progah? So dovolj dobre?

Rok: *Proge so dobre, a zame malo preveč strme proti cilju.*

- Kaj boš po končanem smučanju?

Rok: *Za to je še dovolj časa. Mogoče se bom ukvarjal s smučanjem, a če ne, nekaj v zvezi s športom ali psihologijo.*

- Kako izrabiš svoj prosti čas?

Rok: *Berem knjige, poslušam glasbo.*

- Kako pa v tujini?

Rok: *Tako kot doma.*

- Kako se razumeš z ostalimi reprezentanti?

Rok: *Dobro se razumemo, saj mi jezik ne dela pretiranih težav.*

- Nabral si si že nekaj nagrad in pokalov. Katerega imaš najraje?

Rok: *Za vsakega je bilo potrebno trdo delati. Zato imam rad vsakega posebej.*

- Kako ti uspe šolanje ob naporih treningih in odsotnostih?

Rok: *Obiskujem tretji letnik pedagoške gimnazije. Če delaš nekaj, kar te veseli, ni nič pretežko.*

- Kako pa so se domači navadili na tvojo odsotnost?

Rok: *Od doma sem veliko. Domači so se morali pač navaditi.*

- Katere tekme te še čakajo?

Rok: *Evropski pokal, državno prvenstvo in dve FIS turneji.*

Petra Erjavec in Mateja Marovt

Predstavljamo nov proizvod

MAXI-LAK - sintetični emajl lak

V našem tozdu v Mozirju so poleg barvitov in antikorozijskih premazov začeli proizvajati še lak, ki je izdelan na podlagi kombinacije mineralnih olj in alkidnih smol.

MAXI-LAK je kvaliteten in odporen proti zunanjim vplivom, odlikuje se po elastičnosti, pokrivni moči, adheziji in odpornosti na mehanske obremenitve.

Prenese suho toploto do 130°C.

Izdelujemo ga v več niansah po barvni karti.

MAXI-LAK je namenjen za zaščito železnih oziroma jeklenih konstrukcij, aluminija in njegovih legur, strojnih naprav in opreme, zidov, lesa ter za dom in hobby.

MAXI-LAK ne nanašamo direktno na material, temveč na osušeni osnovni premaz (osn. antikorozijska, Korocink T, itd).

Poraba laka je 0,20 kg na m². Čas sušenja (na prah) je štiri ure. Površinsko suh je po 28. urah. Embalaža: po 1, 5, 10 in 25 kg.

Šport in rekreacija

NAŠE SMUČARKE PRVE

Največji uspeh doslej je dosegla naša smučarska ekipa, ki je na občinskem tekmovanju v veleslalomu na Celjski koči dosegla prvo mesto. Vse tekmovalke Sanja Prelog, Cvetka Lukač, Mija Marin, Karmen Rejc, Irena Zalokar in Nada Bedek so se odlično uvrstile. V konkurenci posameznic so bile Sanja druga, Cvetka osemindvajseta, Mija tretja, Karmen triintrideseta (s padcem), Irena osemnajsta in Nada dvajseta.

Mija: Smučam že 20 let, za Cinkarno pa tekmujem 10 let. Tekmujem tudi za planince. Drugače malo smučam. V naši smučarski sekciji bi morali organizirati več tekmovanj in priprav za tekmovanja.

Nada: Pred sedmimi leti sem si pri telovadbi zlomila nogo. Nehala sem telovaditi in pričela smuča-

Nada, Sanja, Karmen, Irena, Mija (manjka Cvetka) skupaj prve

ti. Sedaj tekmujem že drugo leto za Cinkarno in planince na Raduhi. Smučam veliko in za to izkoristim tudi zimski dopust. V

Cinkarni nimamo nič priprav v vožnji med koli, edini trening je tekmovanje med tozdi.

Pozdravljen, Nepal

Piše: Jože Zupan

Vsa dolga potovanja v današnjih časih so dolgočasna. Še posebej, če sediš v takem orjaku, ujet med ozkimi sedeži, z ljudmi različnih ras z vsega sveta. Še tako lepih stevardes se kmalu naveličaš. Hrup motorjev je edini znak, ki te spominja, da si nekje daleč nad zemljo. Letimo na vzhod proti Indiji, ves čas lovimo dan. Podaljšal se bo za štiri ure. Slavko je nekje zadaj, v družbi z ljudmi z Vzhoda, ki dolgočasno dremlejo. Kar malce mi je nerodno pred njim, saj je v zadnjih dneh naredil nemogoče. Da sva sedaj tukaj, je samo njegova zasluga. Zavedam se, da je sedaj vrsta na meni, da se mu vsaj malo oddolžim za vse tisto, kar je delal namesto nas.

Kljub vsem pripetljajem naredimo končno zadnji krog nad Kathmandujsko dolino. Ne morem verjeti, da sem po enem letu spet tukaj. Nisem imel več veliko upanja, da bom še kdaj obiskal to deželo. Tudi volje ni bilo več prave, niti želje. Toda splet okoliščin je postavil vse skupaj na glavo. Lani, ko smo odhajali z odprave v južno steno Daulagirija sem kljub mori, ki se je nisem mogel otresti zadnji mesec na organizaciji Nountain Trawel povprašal, kako je z dovoljenji za Gaurishankar, čudovito dvoglavo goro na Tibetanski meji. Bobby Chetri, šef in glavni koordinator na tej organizaciji, je stvar sprejel seveda zelo resno, tako, da mi je dal s seboj že kar formularje in pogoje, ki jih je treba izpolniti za prošnjo za odpravo. Imel sem tudi priložnost pogovarjati se z vodjo španske odprave, ki je prav takrat prišla iz Zahodne stene, vendar brez uspeha. Seveda je zamisel, da bi naš AO organiziral svojo odpravo že veliko starejša. Tudi cilj odprave je bil skrita, tiha želja že zdavnaj. Posebno v srcu velikega legendarnega celjskega alpinista Cirila Debeljaka, ki mu na žalost ta želja ne bo izpolnjena. Nenadoma je odšel. zapustil gore, vse boje v stenah in okoli njih in pa veliko neizbrisnih sledi na njegovem alpinističnem odseku.

V pol leta smo uspeli dobiti vsi dokumentacijo. Iz Kathmanduja je prišlo tudi dovoljenje. Vendar smo nazadnje ugotovili, da razen slike, ki jo imamo, ne vemo o južni steni Gau-

rishankarja ničesar. Niti kako se pride do te stene, če je seveda sploh mogoče priti do nje. Zato smo morali organizirati izvidnico, ki naj bi odkrila vse tančice v katere je ovito veliko skrivnosti.

In tako sva sedaj tu. Kar stisne me malce pri scrju, ko stopam žez letališče proti izhodu. Namaste Nepal! Pozdravljen Himalaja! Vame plane vetrič, veliko toplote in vlage je prinesel s seboj z riževih polj in mračnih džungel. Kot balzam je! In tu je tudi kakšen lep spomin, z gora v

Skozi pravi prometni kaos, ki mu daje glavno obeležje vožnja po levi strani, varno priripočemo do »Ranjana«. To je nekakšen »motel«, za nepalske pojme seveda, v lasti nekega Japonca. Že stara tradicija je, da se tu nastani večina japonskih odprav in pa vse jugoslovanske. Kar pa ni najbolj ekonomično, kot sva kasneje ugotovila. Ker je že oktober, dobiva tu zlahka prostor, saj so vse ekspedicije v gorah. Kar malce hudo mi je, ko se zavem, da sem tokrat tu zaradi

drugih poslov, ne pa zato, da bi plezal za kakšen lep himalajski vršac. Takoj odideva na Mountain Trawel. kjer pa se pokažejo njihovi uradniki v vsej svoji veličini. Kot strela z jasnega naju udarijo z novico, da v Rolwaling sploh ni mogoče, ker je celotno področje zaprto. Tudi sicer niso z nama nič kaj prijazni in dobiva občutek, kot da sva za njih čisto nepomembna. Kljub vsemu se dogovorimo za naslednji dan. Razočarana in malo jezna odideva v tibetanski lokal »Kathmandu Guest House«. ko vstopiva, me natakari pozdravi kar lepo »dober dan« očitno se me spomni še od lani, ko smo sem hodili ves čas jest. S Slavcem obupana delava načrt za jutri. Kar groza naju je, ko pomisliva, da se lahko zgodi, da sva prišla v Nepal čisto brez koristi. Ne moreva razumeti, kako je to mogoče, saj sva vendar sporočila zakaj prideva. Dolgo v noč ne zaspim. Drugo jutro se že na vse zgodaj v pisarni na Mountain Trawel mučim s svojo polomljeno angleščino. Ko me Slavec posluša se ves čas nestrpno prestopa in se ne more načuditi kako mi uspeva sporazumevanje. Jaz pa kar korajžno uporabljam svoj borni angleški besedni zaklad, ki pa ga tembolj podkrepim z rokami. Včasih sem ugotovil, da če bi imel še en par rok bi šlo veliko lažje in hitreje.

(Nadaljevanje prihodnjič)

ozadju. Tako lepo mi je! Rad bi, da bi tudi Slavko doživljal tale prihod tako kot jaz. Komaj čakam, da se popeljava v Kathmandu. Toliko neverjetnih vtisov je naenkrat, da si prve dni čisto šokiran. Šele, ko prebrodiš pravi šok, si lahko v miru in načrtno ogledaš čudovito himalajsko metropolo Kathmandu, seveda, če imaš čas.

Po vstopnih carinskih formalnostih se prerineva do izhoda. Tu se tako ponudi najmanj deset fantičev za nosača. Tudi taksistov je takoj cel kup okoli naju. Imajo stare razmajane japonske avtomobile. Te ljudi že lahko prištevaš v sloj, ki ni čisto na dnu, saj imeti avto v Kathmanduju sploh ni preprosta stvar.

PROGRAM IZLETOV ZA LETO 1983

Januar	Osankarica - Rogla
Februar	Stol
Marec	Porezen
April	Smučanje na Raduhi
Maj	Mozirska-Smrekovec-Raduha
Junij	Ratitovec
Julij	Durmitor /4.7./ /22.7./ Kanin-Rombon-Matajur-Bavški Grintavec
Avgust	Triglav - vzpon Cinkarnark ob 110-letnici CC
September	Jalovec Dan planincev Kolesarski maraton
Oktober	Pohod v bližnjo okolico
November	Zasavska transverzala
December	Občni zbor

Cinkarnar

»CINKARNAR« izdaja Cinkarna Celje, metalurško kemična industrija, Celje. Naklada 2500 izvodov. Vsi člani organizacije Cinkarna in upokojenci dobivajo glasilo brezplačno. Ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Mira Gorenšek, oblikovanje Marjan Bukovec, lektor Jelka Bombač. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar«, Cinkarna Celje, Kidričeva 19, telefon: 33-112 interno 236 Tisk: Tiskarna Cinkarna.

Po mnenju sekretariata za informiranje v izvršnem svetu skupščine SRS je glasilo opravičeno davka št. 421-1/72 z dne 5. 4. 1974.